EMEK

16 mart 1970
23

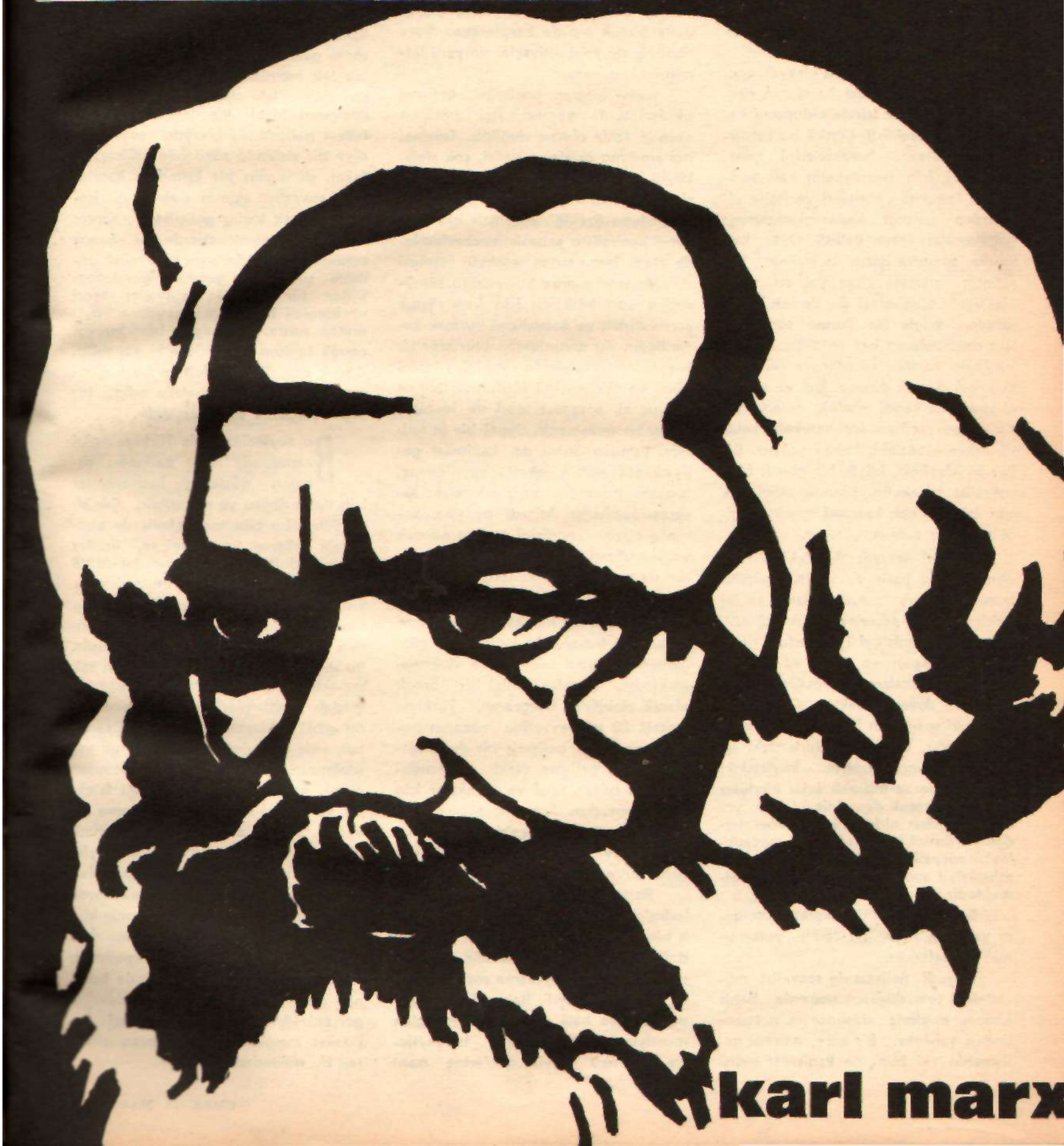

karl marx

İktisadi Gelişme ve Sosyalizm

S. AREN

Sosyalistler arasında, iktisadi gelişme ile sosyalist mücadeleyi birbirleriyle çelişik kabul eden oldukça yaygın bir görüş vardır. Bu görüşe göre, *eğer bir memleket iktisaden gelişiyor* ve dolayısıyla refah seviyesi artıyorsa, o memlekette işçi sınıfının bilinçlenmesi ve örgütlenmesi, yani sosyalist hareket zayıflar ve geriler. Bu, sosyalizmin fukaralık ve ezilmişlikten kaynaklandığını kabul eden ve idealist felsefe tabanına oturan yanlış ve tehlikeli bir görüştür.

Eğer bu görüş doğru olsaydı, sosyalistlerin ve sosyalist hareketin gerçekten *bir çıkmaz içinde olduğunu* kabul etmek gerekirdi. Çünkü bu takdirde, soyalistlerin, hareketlerini geliştirebilmek için, memleketin kalkınmamasını temenni etmeleri ve hatta ellerinden geldiği kadar kalkınmayı baltalamaları lazım gelirdi. Oysa, kalkınma, somutta işsizin iş bulması, ücretlerin artması, köye yol, su, okul, elektrik v.b. gitmesi de demek olduğundan, böyle bir durum sosyalizm *için mücadelenin işçi ve diğer emekçi* sınıfların günlük çıkarlariyla çelişkiye düşmesi demek olurdu. İşçi ve emekçi sınıfların kendi günlük çıkarlarıyla bu derece çelişen bir harekete katılmalarına, elbetteki, imkân yoktur. Diğer bir deyimle, böyle bir görüş, bizi, sosyalist hareketin, başarılı olabilmek için, bindiği dalı kesmesi gerektiği gibi abes bir sonuca götürür.

Bilimsel sosyalizmle hiçbir ilişkisi olmayan bu basit ve yanlış görüşü benimseyenler, zorunlu olarak şu iki yoldan birini seçerler : Birinci yol, sosyalist mücadeleyi işçi sınıfına değil de, memleketin en fakir ve ezilmiş sınıf ve tabakalarına, örneğin, fakir köylülere dayandırmaktır. Gerçekten, mademki sosyalizm fakirlikten kaynaklanmaktadır, o halde, şehirlerdeki işsizler ve yarı-işsizlerle, köylerdeki topraksız ve az topraklı fakir köylüler *bu işi yürütecek demektir.* İkinci yol ise, işçilerden olduğu kadar köylülerden de ümidi kesip, sosyalist mücadeleyi, sosyalist ideolojiyi benimsemiş asker-sivil aydın tabakalara emanet etmektedir.

Bu her iki yol da çıkmaz olup, aynı yanlış görüşün iki farklı yorumunun sonuçlarıdır.

İktisadi gelişmeyle sosyalist mücadeleyi ters düşüren yukarda bahis konusu etiğimiz düşünce tarzı temelinden yanlıştır. Bir kere, *iktisadi* gelişmenin (ki bununla kapitalist gelişmeyi kastediyoruz) insanlar ve toplum üzerindeki etkisi, sadece maddi tatmin seviyesini arttırmaktan ibaret değildir. *Olayı bir süreç içinde ve bütün* etki ve tepkileriyle birlikte ele alırsak, iktisadi gelişmenin toplumun maddi ve sosyal temellerini değiştirdiğini, görürüz. Gerçekten, kapitalist gelişme bir yönüyle insanların ve özellikle emekçi sınıfların maddi ihtiyaçlarını daha büyük ölçüde karşılarken, diğer yönüyle de yeni ihtiyaçlar ve yeni tatminsizlikler yaratır.

İkinci olarak, kapitalist gelişme *bir işçi sınıfı yaratır. İşçi sınıfının* özelliği fakir olması değildir. Tersine, işçi sınıfının ortalama geliri, çok defa, köylü, esnaf, memur gibi diğer emekçi sınıflarınkinden daha yüksektir. İşçi sınıfının özelliği, yaşamak için işgücünü kapitaliste satmak mecburiyetinde olan insanlardan teşekkül etmesi dir. Bu sınıf maruz bulunduğu sömürüden kurtulabilmek için kapitalizme son vermek ve sosyalizmi kurmak zorundadır. *Bu zorunluktan ötürüdür ki,* sosyalist mücadelenin sahibi, temel gücü ve öncüsü işçi sınıfıdır. Demek oluyor ki, sosyalist teori ve ideoloji, kapitalist gelişmenin doğal bir ürünüdür. Bundan ötürü de, kapitalist gelişme sosyalist hareketi zayıflatmaz, tersine hızlandırır ve güçlendirir. Kısacası kapitalist iktisadi gelişme, zorunlu olarak, kendisini tasfiye edecek ve sosyalizmi kuracak güçleri ve şartları *da gene bizzat kendisi hazırlar.*

Kaldı ki, kapitalist iktisadi gelişme ile sosyalist hareketin gelişmesi arasındaki bu olumlu bağı tarihi gözlemlerimiz, yani olaylar da doğrulamaktadır. Memleketimizi bir örnek olarak alabiliriz. Gerçekten, Türkiye, meselâ 20 yıl evveline nazaran bugün *çok daha gelişmiş bir durumdadır.* Ve bu gelişme, farklı oranlarda da olsa, bütün sınıf ve tabakalar için söz konusudur. *Ama hiç şüphe yoktur ki,* bugün Türkiye'deki sosyalist hareket 20 yıl evveline nazaran çok daha kuvvetlidir.

Batının ileri kapitalist memleketlerindeki sosyalist hareketlerin devamlı bir ilerleme halinde olması da, aynı doğrultuda diğer bir delildir. Gerçekten, *eğer iktisadi gelişme sosyalist akımı* önlüyor olsaydı, İtalya, Fransa gibi gelişmiş ve hâlâ da gelişmekte olan *memleketlerdeki sosyalist hareketlerin* bugünkü büyük güçlerine nasıl olupta ulaşabilmiş olduklarını izah etmek mümkün olmazdı.

Kapitalist gelişmenin sosyalist hareketi de geliştirdiği gerçeğinden hareket edilerek, sosyalizmin gerçekleşmesi (sosyalist devrimin yapılmasını kastediyoruz) için, evvelâ kapitalist gelişmenin tamamlanmasını beklemek lâzım geldiği gibi bir sonuç çıkarılamaz. Sosyalizmin, tarih içinde, kapitalizmden *sonra* gelen bir toplum düzeni olması, tek tek memleketler değil, fakat bütün dünya için doğrudur. Yani, eğer *dünyanın hiçbir memleketinde* kapitalizm gelişmemiş olsaydı, sosyalizm diye bir sistemin sözü bile edilmezdi. fakat, dünyanın bir kısmında kapitalizm sosyalist akımın doğmasına imkân verecek kadar geliştikten sonra, artık diğer memleketlerde bu akımın benimsenmesi için aynı kapitalist gelişme sürecinden geçmek gerekmez. Diğer bir deyimle sosyalist teori ve ideoloji bir kere meydana geldikten sonra, başlıbaşına bir kuvvet olarak toplum üzerinde etki yapabilir. Ancak sosyalist ideolojinin bu bağımsız gücünü fazla mubalağa edip, bir çeşit idealizme sapılmamalıdır.

Bu söylediklerimiz Türkiye gibi *azgelişmiş fakat kalkınma* çabaları gösteren memleketler için daha doğru ve geçerlidir. Çünkü bir kere, bu gibi memleketlerde ekonomik gelişme ister istemez, üretim teknolojisinde büyük sıçramalar teşkil eden uygulamalarla yürütülmektedir. örneğin Türkiye'de karasabandan en modern traktöre, oraktan ve döğenden modern biçer-dövere geçilmiştir. Bu durum sosyal yapıyı kökünden sallamakta, karşısına, çözümüne hazır olmadığı problemler(işsizlik, gecekondu gibi) çıkarmaktadır. Diğer taraftan, *kitle haberleşme* ve ulaştırma vasıtalarının çok gelişmiş olmasından ötürü, kalkınmanın tahrik etiği istekler ve sosyal-siyasal bilinçlenme ve uyanış, bunları dengeleyebilecek maddi tatmin olanaklarından daha büyük bir hızla artmaktadır. Bu oluşumlar, Türkiye ve benzeri memleketlerde sosyalizmi daha acil ve daha mümkün bir dava haline getirmektedir. İşte Türkiye gibi kapitalizmi azgelişmiş, *fakat azçok bir gelişme* halinde bulunan memleketlerin, sosyalist devrimi gerçekleştirmek bakımından, ileri kapitalist *memleketlere nazaran avantajı* bu noktadadır.

SOSYALİST DEVRİM MÜCADELESİNİN GÜNDEMİNDEKİ SORUN «DURUM DEĞERLENDİRMESİ» (I)

ZEKİ KILIÇ

Egemen sınıflar, mücadelemizin amaçladığı işçi sınıfı öncülüğünde emekçi ve sömürülen sınıflar iktidarını hiç bir zaman kendi istekleriyle proletaryanın partisine vermezler. Sosyalist pratik de bunu kanıtlamıştır. Fakat bu, iktidardaki sınıfların her zaman kaba kuvvetle karşımıza çıkacağı anlamına gelmez.

Sosyalist mücadeleler tarihi, sosyalist öğretinin güçlenmesine hizmet ettiği kadar, tarihin tekerleğini geriye döndürmek isteyen iktidar sınıflarına da, karşı devrim tezgâhlamak yönünden, hizmet etmiştir. Bu sınıflar, proleteryanın iktidara geliginin tarihi bir zorunluk olduğunu kendi deneyleriyle idrak etmişlerdir. Gerici sınıflar esas silahın yığınlar olduğunu açıkca görerek, sınıf mücadelesi süresi içinde, her yeni şarta göre «durum değerlendirmesi» yaparlar, ve devrimcilerin gündemdeki taktiklerini ciddi şekilde bozabilirler.

Sağ ve sol sapmalardaki genel eğilimlerden biri mücadeleye katılması mümkün ve gerekli «gerçek» güçleri küçümsemektir. Partimiz TİP, bir yandan hareketin tarihsel gelişiminin de büyük zaferler kazanırken, bir yandan da özellikle bu son yıllarda, ciddi güçlüklerle karşılaşmıştır. TİP uğradığı ve uğramakta olduğu iki yönlü taarruzu, karşı bir taarruzla önlemek zorunluluğundadır. Bunlardan birincisi partinin, itiraz kabul etmez başarısıyla hazırladığı birikim üzerinde çalışmak ve bu birikimi güce dönüştürmek tarihi gerekliliği yerine, meyhanelerdeki potansiyeli güce dönüştürme anlayışı ile bilinçli veya bilinçsiz olarak hareket eden likidatörlerin (genel olarak M.D.D. ciler); diğeri ise egemen çevrelerin doğrudan taarruzudur.

Partiye yönelmiş bu iki yönlü taarruz (ki ikisi de son tahlilde, partiyi ve onun potansiyel platformunu parçalama yı veya yok etmeyi amaçlarlar), TİP'ni ve sosyalist hareketi, bu gün, tehlikenin kıyısına getirmiştir. Bu durum, sosyalist potansiyelin en kısa zamanda sosyalist güce dönüşüp, siklet merkeziyle yani öncü parti ile dizginleri çekmesi zorunluluğunu emreder. Aksi halde dizginler, partiyi yok ediciler veya egemen çevrelerce *tutularak, mevcut potansiyel, onların anlayışına uygun olarak dağıtılacaktır.*

Olayların gerisinde kalmamak ve de karşı sınıfların tezgahladığı, provokasyonlara gelmemek için, kesinlikle olayların «bir kol önünde» olmak zorunluluğu; bizi kendi durumumuz ve karşı sınıfların somut gerçeklerinin kollektif analizine götürür. Bu analiz marksist bir yaklaşımla yapılacak «durum değerlendirmesi» dir. Aksi bizi hem teori-pratik-teori sargısından uzaklaştırır; hem de tek silahımız olan yığınlardan tecrit eder...

İşçi sınıfı öncülüğünde emekçi ve sömürülen sınıfların iktidarını gerçekleştirmek için işçi sınıfı partisinin varlığı zorunludur. Fakat parti kuruluşunun bir süreci vardır. Ve bu süreç sık sık yeni oluşan şartlara uygun taktikler bulmakla tamamlanır. İşçi sınıfının iktidarını gerçekleştirmiş veya iktidar mücadelesi içindeki Marksist-Leninist partiler iktidar mücadelelerini(kesin çizgilerle birbirlerinden ayrılamayan üç aşamada) gerçekleştirirler. Formülasyona gidilecek olursa bu aşamalar şöylece açıklanabilir.

1. STRATEJİK SAVUNMA VEYA POTANSİYEL TOPLAMA AŞAMASI :

Bu aşamada, dönemin olanakları ve yürürlükteki yasaların sınırları içinde tarihin akış yönünü idrak etmiş kişiler, «*aileler arası» hücrelerden kurtulup*, legal örgütlerini kurarlar. Bu legal örgüt, işçi sınıfının mücadelesini yürütecek olan partidir. Ezilen sınıflar, partinin kendi mücadelelelerinde öncülük edebileceğine inandıkları ölçüde parti etrafında yoğunlaşırlar ve onun öncülüğünde iktidar için mücadeleye girişirler. Egemen sınıflar ise, bu yoğunlaşmayı engellemek ve sınıf mücadelesini saptırmak için, partinin işçi sınıfının gerçek örgütü haline gelmesini çeşitli taktiklerle önlemeye çalışırlar. Bu taktikler karşısında parti yöneticileri, «somut durumun somut tahlili» ni doğru yapmazlarsa olayların gerisinde kalırlar ve bir süre olayların peşinden körü körüne sürüklenirler. Yukarıda bahsedilen mücadele süreci içinde gittikçe bilinçlenen, partili üyeler, oluşan yeni şartların ışığında «durum değerlendirmesi» yapmak gereğini duyarlar.

Durum değerlendirmesinde önce işçi sınıfının öz gücü somut olarak değerlendirilir. İkinci *olarak, egemen sınıfların* gücünü doğru saptamak ve uygulayacakları taktik ve yöntemleri doğru değerlendirmek gerekir. Ancak bundan sonra öncü parti, somut duruma uygun teoriyi kurarak bunu kitlelerin öz deneyimine sunabilir.

Türkiyedeki sosyalist mücadelenin 1966 yılının sonuna kadar olan dönemini, potansiyel toplama veya stratejik savunma dönemi olarak tanımlamak mümkündür. Bu süreç içinde kendi öz çelişkisini (bilgisizlik -bilgisizliği yenme çelişkisi,) yakalamış ve bu çelişkiye egemen olarak kendisini yenilemiş sosyalist devrimciler« silahların karıncalandığını; veya eskidiğini» dolayısıyla temizlenme ve yenilenme ile ancak mücadeleye devam edilebileceğini idrak ederek «EMEK» in etrafında «SOSYALİST POTANSİYELDEN SOSYALİST GÜCE» ilkesiyle saflarını almışlardır.

Buna karşılık, kendi «duyumlarının psikolojisi» içinde keşif uçuşuna çıkan; ve kime hizmet ettiklerini bilmiyen Don Kişotlar ve onların Sançe-Pansa'ları, egemen çevrelerin dahi susturamadığı sosyalistleri sindirmeğe sürekli yıpratmağa çalışmışlardır. Fakat «EMEK» etrafında biriktirdiği güçlerle, durumu değerlendirmiş; ve ikinci taktik aşama için gerekli tedbirleri almayı üstelenmiştir.

2. STRATEJİK TARAFSIZLIK VEYA ÖRGÜTLENME TAKTİK AŞAMASI :

Lenin'in bir profelyonel devrimciler bölüğü ile iktidarın alınabileceği görüşü, bu dönemin somut ilkesidir. Yani var olan potansiyelin güce dönüşebilmesi, bir profesyonel devrimci kadroyla ancak gerçekleştirebilir, ve de ancak bu devrimci kadro partinin hazırladığı potansiyel üzerinde hızla hareket ederek, yığınları iktidar mücadelesi için seferber edebilir. Mücadele için hazır birikim yoksa, bin tane ısmarlama parkalı olsa bile, II. Aleksandır'in suikastçılarının yaptıklarının ötesinde bir şey yapamazlar.

Yine Lenin'e göre profesyonel devrimci : teoriyi azami ölçüde bilecek; bunu (teoriyi) en iyi biçimde propaganda edecek; ve siyasi ajitasyon, örgütleme gücü ile her günün «NE YAPMALI?» sına en iyi çözümü getirecek yetenekleri şahsında toplayandır. Ancak bu yeteneklere *sahip profesyonel devrimciler*, meselelere marksist'ce yaklaşabilirler. (Kitlelerin göremiyeceği, görünenin arkasındaki temel gerçeği bulurlar; bu temel gerçeğe göre davranış biçimi saptarlar) ve onların somut tahlilini yaparlar.

Bunlar, fırsat yaratırlar; veya rastlanan fırsatların zorunlu yanını görerek şansa yer vermeden onu kullanırlar.

Sadece bunların bir arada bulunması, bu taktik aşama için, meselelerin bir yanıdır. Bu dönemin diğer temel yanı da, genel ve tek ve de doğru teoriyi kitlelere sunulmak üzere saptayan, yol gösterici ve yurt çapındaki gazetedir.

Teorik sapmalarla bugüne kadar mücadele eden, ve bu sapmaların «çamurdan ayaklı dev heykellerine» karar değiştirten ve marksizm-leninizmin ilkelerinden taviz vermeyen «EMEK» gazetesi, kendi etrafında sosyalist devrimcilerin güçlerini birleştirme süreci içindedir.

İdeolojik savaş olarak da tanımlayabileceğimiz bu dönemde «EMEK» işçi sınıfı ve onun ideolojisi yanında yer almıştır. Hakim sınıfların potansiyeli güce dönüştürmeme çabası ve bu yolda sosyalist devrimcileri kendi silahlarıyla vurma, yani marksist dille konuşma taktiğini «EMEK GURUBU» hemen değerlendirmiş; ve onların oyunlarını tez elden bozmuştur.

Böyiesine bir mücadele sürecinde, her geçen gün güçlenen «EMEK», bundan böyle kendi gücünün bütün etkinliğiyle sosyalist ilkeleri temel kabul eden ve bu ilkeyi hiçbir şekil de pazarlık konusu yapmayacak sosyalist devrimciler arasında ve de bunlarla yığınlar arasında «TRANSMİSYON KAYIŞI» görevini gerçekleştirecektir. Örgütlenme döneminin yapı ustaları olan ve sosyalist ilkelerle donatılmış sosyalist devrimciler sınıf mücadelesi bayrağını ellerinden bırakmaksızın hareket edecekler ve de bütün ideolojik sapmalara karşı kendi gazeteleri öncülüğünde tavizsiz ideolojik savaşlarını vereceklerdir. Bu mevzii savaşlarla «EMEK GURUBU» gittikçe etkinleşecek, yukarıdan aşağıya doğru örgütlenme çemberi dalgaları biçiminde büyüyecektir.

→

3. STRATEJİK TAARRUZ :

Üçüncü taktik aşama, stratejik taarruz diyeceğimiz ve devrimin objektif şartlarının yanında, subjektif şartlarının da oluştuğu kesin iktidar mücadelesidir ki, şimdilik konu dışındadır.

TİP çok başarılı yürüttüğü toplayıcılık görevinin bir ürünü olarak, ithal edilen bütün ideolojik sapmalara ve her türlü provokasyona rağmen, yine de, işlerlik kazanabilmek ve ikinci taktik aşamayı gerçekleştirebilmek için gerekenden daha çok potansiyeli bünyesinde barındırmaktadır.

Sadece sosyalist üniforma giymiş bir takım likidatör hiziplerin parti şemsiyesini parçalama çabaları, bütün başarısızlıklarına rağmen hala devam etmektedir. Bu parçalama işleminin başarısızlığını gören çevreler, yeni biçimlerle, ve de fiili yöntemlerle başarıya gitmeyi amaçlamaktadırlar.

TİP'nin sağladığı ve sağlayacağı birikim olmaksızın iktidara yürüyecek örgütün oluşumunu düşünmek, idealizmin ta kendisidir. Birikim süreci hesaba katılmaksızın, niteliksel dönüşüm vahiy ile gerçekleşemez. Hareket insiyatifi, ancak parti bünyesi içinde olabilir; çünkü sosyalist kadrolar, egemen sınıflara göre iç hat durumundadır, kuşatılmışlardır. Ancak bütün potansiyel toplandıktan, örgütlendikten sonra, temel hedeflere yönelmek mümkün olur. Aksi davranış, yığınları provokasyona getirerek, potansiyelin güce dönüşme sürecini vakitsiz bitirir.

Kısacası, parti platformu dışında platform öneren sloganları ileri sürmek tarihin oportünistler diye çöplüğüne attığı II Enternasyonal-cilerin muhteşem ama anlamsız laflarını söylemek olur.

«EMEK» «parti platformu» ilkesini başından beri uygulamış; mücadeleyi, güzel dünyalara (!) kaydırmak isteyen «sarı sosyalist'lere» rağmen, parti içinde yürütmüş; ve son seçimlerde, etkin bir biçimde «EMEK GRUBU» olarak faaliyet göstermiştir.

Bütün sosyalist devrimciler olarak bulunduğumuz yerin T.İ.P. örgütünde faaliyet göstermeliyiz. «EMEK GRUBU» olarak büyük tarihi sorumluluk içindeyiz. En azından, yıllarca verilen çetin mücadeleler sonucu biriktirilen sosyalist potansiyel üzerinde, bu potansiyeli yağma etmek isteyen kimseleri değneksiz dolaştırmıyalım.

Likidatörler Nasıl Çalışıyor?

— SAHTECİLİĞİN SINIRI VAR MIDIR ? —

MEHMET UMUR

Yıllardır sol hareket içinde, «ihbarlar yapıldığı», «emperyalizm ajanı oportünizmin sosyalist hareketi sattığı» yaygarası arkasında likidasyon ve bulandırma hareketini yürütme görevini üstlenmiş olan klik, son zamanlarda her türlü namus çizgisi dışında yalanlarla bu görevini tamamlamaya çalışmaktadır; çünkü sonu gelmiştir. Yapılanlar kitle önünde açığa çıkmaya başlamıştır. Likidasyon ve bulandırma «eyleminin» TÜRKSOLU dergisinde son kongreler üzerine yazılan yazılarda da görülen ve sivrilen yöntemlerine kısaca değineceğiz.

1. SOSYALİST HAREKETİ İHBAR

«Ceza Kanunu'nun anti-demokratik 141. ve 142. maddelerinin gölgesinde proletarya partisi legal olarak kurulamayacağına göre bu şartlar altında Türkiye İşçi Partisi'nin hiçbir zaman proletaryanın partisi olması söz konusu değildir (1)».

Bu ne demektir? Yukardaki sözler, açıkça proletaryanın bağımsız, güçlü bir politik sınıf örgütünün olmaması isteğini yansıtmaktadır. Faşist 141. ve 142. maddeler, proletaryanın sosyalist partisi aleyhine uygulanması için çanak tutmaktadır. Emperyalizm, yerli burjuvazi, bazı bilirkişi ve savcıların söylediği de başka bir şey değildir.

Ama provokatörlerin tahriki boşunadır. Ceza Kanunu'nun faşist maddeleri, sosyalistlerin mücadelesiyle gittikçe etkisiz bir hale gelmekte ve uygulanma alanı daralmaktadır. Mücadelemiz yoğunlaştıkça da kağıt üzerinde kalacaktır.

Diğer taraftan, 141. ve 142. maddeleri böyle yorumlayanlar, parti kongre ve toplantılarında en «keskin» laflarla mangalda kül bırakmamaktadırlar. Öyleyse, ya çok rahatça sosyalist mücadele yapılabilecek bir burjuva demokrasisi vardır, ya da burjuvazi bu kişilerin davranışlarından oldukça hoşnuttur. Yoksa, açıktır ki, «devrimci» lafazanlık - devrimci tartışmayı kastetmiyoruz - etmeden de, *devrimci işler yapmak* mümkündür : eğer ahmak ya da ajan değilsek. (2)

İhbar edip, «ihbar ettiler» deme «eyleminin başlıca örnekleri de Çankaya ve Gölcük kongrelerinde verilmiştir. Gölcük kongresinde bir meczup, kandırılmış zavallı ya da ajan - her neyse - EMEK «oportünistlerinin» MİT ile birlikte Türkiye Komünist Partisi'nin yayınladığı **«Milli Demokratik Devrim ve İçyüzü»** adı broşürü dağıttığını söylemiştir. Sonra da TÜRKSOLU'nda bu olay, **EMEK'çileri ihbar diye değil de,** «Aren ve EMEK oportünizminin görüşlerini yansıtanlar devrimcilerin illegal mücadeleyi önerdikleri ihbarını yaptılar» diye sunulmuştur (3).

Bir yandan «EMEK' çilerin Türkiye Komünist Partisi'nin broşürünü dağıttıkları» isnadı ile ihbarcılığın daniskasını yap, bir yandan da« bizi ihbar ettiler» diye yaygara kopar, namustan nasip almayınca ne denebilir.

2. OLAYLARI YANLIŞ VE KASITLI DUYURMA

Aslında bu ayrı bir yöntem değil, siyasi oportünizmin batakhkta çırpınırken tutunmak istediği bir dalıdır ve TÜRKSOLU'ndaki son kongrelerle ilgili yazılarda tipik örnekleri vardır.

Altındağ kongresi haberinde «oportünizm denilen bukalemun gibi canavarın tasmasını çeken Aybar-Aren-Boran gerici kliğinin kahraman proleter devrimcilerin ilçesini feshettiği» duyurulur; ama üye olmayıp kongrede oy kullananların ve yalan yanlış hezeyanlarla dolu küfürnamelerin sözü kat'iyen geçmez.

Bilmezler ki, aptalca uydurulmuş «Aybar-Aren-Boran gerici kliği» sözü, sadece kendi ciddiyetsizliklerini gösteren bir klişedir. Bu «klik» acaba ne zaman biraraya gelip te «kitle hareketlerini el altından baltalamaya çalışıyor» dersiniz? (4) Aybarcılığa, yani düzenle uyuşmaya, revizyonizme karşı kesin mücadeleyi kimler yürüttüyor, dersiniz?

Dilin kemiği olmadığından, bulunacak cevap da bize pek yabancı olmayacaktır : «Aybar-Aren ve Boran geceleri gizli gizli bir araya gelmese de objektif olarak aynı kliğin yöneticileridir, emperyalizmin uzantılarıdır, beşinci koldur, vs...» Fakat önseçimde, çeşitli kongrelerde Aybarcılarla birlikte hareket etmenin ayıbını bu zekâ fıkarası uydurmalarla geçiştirmek mümkün değildir.

Koçhisar'da «oportünistlerin kapkaççılığından», «çirkin yüzünden» ve «tezgâhlanan oyunlardan» bahsediliyordu. «Tezgâhlanan oyun» diye şunlar anlatılsa iyi olurdu : Parti üyeleri olmayanlar gönüllerince ve de gizlice 20 kadar ismi parti defterine kaydediyor. gene aynı kişiler doğru hattaki üyelere çeşitli yollarla tehditler savuruyor, *kongre yapmak için çalışan* arkadaşlarımızı öldüreceklerini söylüyor ve bir karambola getirip kongre yapmak istiyorlardı. Tezgâhlanan bir oyun varsa, o da budur.

Kongre günü bu yeni komando taslaklarının ölüm tehditlerine karşılık olarak genç arkadaşlarımız orada hazır bulunuyorlar ve orada «PDcilerin», «emperyalizm çizgisindeki Aren-Boran oportünizmine karşı uyanık duruşlarını» izliyorlardı (5). «PDcilere» vaadedilen 100-200 kişilik yardım gelmemişti, kavga çıkarmaya kalksalar ezilecek lerdi, o zaman yaptıkları, Koçhisar'ın ortasında feryatlar koparıp halkı başlarına toplamak ve «polis!» diye bağırmak oldu. Bu gelişmeler üzerine kongre yapılamadı; çünkü yapılması, birkaç yaygaracının Koçhisar halkı önünde dövülmesini gerektirecekti. Kongre ertelendi, arkadaşlarımız Ankara'ya döndüler.

Ama TÜRKSOLU'nun âdi camdan yapılan aynasında olay «gerici kliğin yapabildiği tek şey ilk otobüsle Koçhisar'ı terketmek oldu» şeklinde yansıyordu (6).

Akhisar kongresi haberinde de Hüseyin Ergün'ün konuşmasını anlatacağı yerde, söylenmemiş şeyleri söyleten, aklı

sıra Ergün'le «alayeden» ama bu nu yapmaya çalışırken yüzüne gözüne bulaştırıp, sosyalizmin güçlenmesinin emperyalizmi çökerttiğini reddeden burjuva demokrasisi şakşakçısı, şovenist ve kuyrukçu görüşler dile getiriyordu. Kendi gerçek görüşlerini belgelediği için bu yazı, arkadaşlara şâyan-ı tavsiyedir. (7)

Bu yazıda, emperyalizmden ve emperyalizmle mücadeleden ne anladıkları da çok açıktır : «Yürüttüğümüz anti-emperyalist mücadele elbette ABD askeri ve üssüne karşıdır» (8). Yani, şu kadar asker ve üs gittiği zaman anti-emperyalist mücadele başarıya ulaşmış sayılacaktır!

3. KARALAMA VE KAVRAMLARI SOYSUZLAŞTIRMA VE FİKİRLERİ ÇORBALAŞTIRMA

Bu, burjuvazinin klâsik bir taktiğidir. Halkın anlamını bilmediği bazı kelimeler, küfür yerine kullanılır, her önüne gelene bu sıfatla saldırılır. Sözgelimi, «komünist» sözünü burjuvazi böyle kullanmıştır. Ve beylerimize geniş cephesipdeki burjuvazinin tek yardımı da, galiba bu taktiği öğretmek olmuştur. Likidatörlerin şimdiye kadarki en başarılı «eylemi», şüphesiz ki, budur. Bunların üstün çabaları sonunda, «oportünist», «ajan», «devrimci», «proleter devrimci», «gerici» gibi kavramları gerçek anlamlarında kullanmak zor bir iş haline gelmiştir; hâttâ şu anda gerçekten oportünist birisine «oportünist» demek gülünç bir şey olmuştur.

Şunları alt alta koyunuz :
— İşçi sınıfı öncülüğünü kabul etmemek ihanettir.
— İşçi sınıfının öz örgütü kurulamaz.
— İşçi sınıfının mücadelesi için objektif koşullar varsa da, sübjektif koşullar yetersizdir.

Bunlar, genel olarak kullanılan, ve «ideolojik mücadele» yaparken bolca sarfedilen sözlerdir. Tabii ki, bukalemunun bundan âlâsı bulunamaz.

4. SOĞUK TAKTİKLER ÖNERME

Olur olmaz herşeyi söyleyip kendi safından ciddi bir eleştirinin gelmemesinin verdiği cüretle, TÜRKSOLU kendisi proleter devrimcilere - çevresinde varsa eğer! -taktik verir havalara sokmaktadır. Oportünistlerin parçalayıcı faaliyetlerine nasıl karşı koymak, ne cevap vermek, proleter devrimcilerin halkla, küçük burjuvayla ilişkileri, bir milli sınıf olan işçi sınıfına anti-emperyalist bilinç verme konuların da sürekli boş lâflarla iman tazelemektedirler.

Bizce TÜRKSOLU, müslüman olmadan halife olan bir *hristiyana benzemektedir.* Ama hem sosyalizme küfredip hem de «bağ sosyalist» geçinmek pek uzun ömürlü olmayan bir iştir.

Elbette yılanın dişinden bal akmasını beklemiyoruz. Sadece, **kimin, neyi, nasıl** savunduğunu görmeliyiz.

---

(1) **TÜRKSOLU, No. 118, s. 4**
(2) **Lenin, Devrimci Deyim, TÜRKSOLU, No. 120, s. 8**
(3) **TÜRKSOLU, No. 118-119.**
(4) **TÜRKSOLU No. 118,s. 5**
(5) **TÜRKSOLU, No. 120, s. 11**
(6) **aynı yazı, s. 11**
(7) **TÜRKSOLU, No. 120, s. 4**
(8) **aynı yazı, s. 5.**

YAŞASIN ŞADİ BABA!

Bazı aklıevvellerin sandıklarının aksine, burjuvazi pek de demokrasi sevdalısı değildir. Dünyanın her yanında burjuvazi aristokrasiye karşı mücadelesinde demokrasi, barış, eşitlik taraflısı dinci ideolojinin düşmanı olmuştur. Ne zaman ki, aristokrasi burjuvazi için bir tehlike olmaktan çıkmıştır, işte o zaman burjuvazinin baskıcı, zorba yüzü bütün çirkinliğiyle kendini göstermeye, işçi ve emekçi sınıflar üzerinde hükmünü icra etmeğe başlamıştır. Burjuvazi kendi durumunu sağlamlaştırdıktan sonra pervasızlığını öylesine artırmıştır ki, dinci ideolojiyi bile kendi emrinde en gerici şekliyle kullanmakta bir sakınca görmemiştir.

Burjuvazinin baskıcı eğilimlerine karşı işçi ve emekçi sınıflar mücadele etmişler ve bugünkü çeşitli *burjuva demokrasileri* burjuvazinin demokrasi aşkının değil, işçi ve emekçi sınıflarının sonsuz acılara mal olan mücadelelerinin sonucu olarak ortaya çıkmışlardır. Türkiye'de de durum budur. Türkiyede burjuvazinin baskıcı eğilimleri hiç de batı burjuvalarının eğilimlerinden aşağı olmamış, yurdumuzda da burjuvazi-işçi emekçi sınıflar mücadelesine karşı devamlı amansız bir baskı uygulamıştır.

Türkiye'deki burjuva demokrasisi burjuvaziye karşı verilen savaşların bir ürünüdür. Ölçüsüz acılara mal olmuştur. Bir kısım aklı evvellerin bütün kötülüklerin nedeni olarak gördükleri, bir kalemde «filipin tipi demokrasi» diyerek geçiştirdikleri bugünkü burjuva demokrasisi öyle kolayca elde edilememiştir. 1961 anayasasının tanıdığı hakları uygulamada kullanabilmek bile, Türkiye İşçi Partisinin ve birçok sosyalistin ilericilerin savaşlarını gerektirmiştir. Halen de anayasaca tanınmış birçok hakkı uygulamada kullanmak mücadelemiz devam etmektedir. Burjuva demokrasisini geliştirmek, işçi ve emekçi sınıfların mücadelesinin ayrılmaz ve sürekli gündemde olan bir parçasıdır.

1960 sonrası verilen anayasa ve demokrasi mücadelemizin en önde gelen savaşçısı, hiç şüphe yok ki, ŞADİ ALKILIÇ'tır. Şadi Baba'nın mücadelesi, bütün sosyalistlerin, bütün ilericilerin bütün namuslu insanların yüzakıdır. Bu mücadele, anayasayı hayata geçirmek, *faşist 141., 142. maddelerin* anayasa karşısındaki aykırı durumunu kamu oyunun gözü önüne sermek ve, bu sergilemenin *Türkiye ve dünya kamuoyunda* topladığı tepkilerle 141. ve 142. maddelerin uygulama alanını sınırlamak yolunda emekçi halkımızın davasına üstün katkıları olan bir mücadeledir. Türkiye burjuvazisinin baskıcı tutumu Şadi Baba'nın *savaşı karşısında gerilemek* zorunda kalmıştır. Namuslu insanların gözleri açılmıştır. Türkiye emekçileri bu yiğit ve yılmaz kavgasından ötürü Şadi Baba'ya minnet ve şükran duyguları duymaktadırlar.

Şadi Baba'nın savaşı ile, 142. madde bir bakıma felç olmustur. Bu her türlü cefayı bilinçle karşılayan insanın karşısında bir bakıma burjuvazi demir leblebi yutmuşa dönmüştür. Burjuvazinin ön dişleri olan 141., 142. maddeler bu demir leblebiyi çiğnemeye kalkışmakla zedelenmişlerdir. Şadi Baba, aralık kapıya omuz atan 'somun pehlivanlarından' değildir. O, daha 1962 de tek kurtuluş yolunun sosyalizm olduğunu açıktan açığa haykıran insandır. Bunu söylemenin bedeli sekiz yıllık dursuz duraksız bir 'her türlü cefaya' karşı koyma olmuştur. Bu, zorluğunu çekenin bileceği eziyetin daha ne kadar süreceği de belli değildir.

Şadi Baba bütün bunların ötesinde hastalığı dolayısiyle tahliye edilir edilmez bütün dostun düşmanın dikkatle üzerinde duracağı sözler söylemiştir. Özellikle önüne gelene çamur atmayı marifet sayanların defalarca okumaları gereken sözleri aynen aşağıya alıyoruz :

> *«30 yıldır bu yolda hayatı bahasına* inanarak yürüyen Şadi babanız olarak siz gençlere, en *çok size* güveniyor ve inanıyorum. Eskilerin çoğu yıpranmıştır. Bazıları «demokratik devrim»i sosyalist mücadele verenlere karşı bir klik haline getirerek yanlış yollara sapmıştır. İşçi sınıfının şiarı sosyalizmdir, nihai hedefimiz sosyalist devrimdir. Asıl hedefimiz burjuvazidir. Bunu asla unutmamalıyız. Demokratik devrim diyerek küçük burjuvazinin kuyruğuna takılmamalıyız. İşçi sınıfının gerçek müttefiki yoksul köylülerdir».
>
> «Türkiye sosyalistlerinde noksan gördüğüm yan enternasyonelist imandır. Kapitalizm nasıl enternasyonalist ise sosyalizm de enternasyonalisttir. Bazı ar kadaşlarda bazı sosyalist ülkelere hasmane tavırlar görüyorum. Bu çok yanlıştır. Son sözüm, enternasyonalist iman üzerinde şiddetle durulmasıdır».

KENAN SOMER
100 soruda
EKİM İHTİLÂLİ
1917 Rus İhtilâlinin ve Bolşevik Partisinin tarihi, Burjuva demokratik devrimde ve sosyalist devrimde strateji ve taktik. Leninist " devrim ", " millî mesele ", " parti " görüşleri. Bolşevik - Menşevik çatışmaları. *Troçki'nin tasfiyesi. Lenin'in* vasiyeti. ve en önemli eserlerinin özetleri. 400 sayfa, 15 lira
GERÇEK YAYINEVİ, P.K. 655, İSTANBUL

DEĞİŞEN EMPERYALİZME KARŞI SOSYALİST DEVRİM TEK ÇÖZÜM YOLUDUR

M. KUTLAY

ANLAYANA...

Emperyalizm ve devrimci mücadele konusunda daha önceki yazılarımızda, emperyalizmin özünün değişmediğini, fakat işleyişinin büyük ölçüde değiştiğini savunmuş; nedenlerini de açıklamıştık.

Dediğimiz kısaca şuydu : Emek-Sermaye temel çelişkisi, ana çelişki düzeyinde şu iki mücadele cephesinin gittikçe daha fazla belirgin olarak ortaya çıkmasını sağlamıştır : Bir yanda tekelci kapitalist ülkelerin ve geri kalmış kapitalist ülkelerin burjuvazileri; öte yanda ise sosyalist ülkelerle birlikte tekelci kapitalist ülkeler proletaryası ve geri ülkelerin işçi ve köylü sınıfları.

Kısaca «emperyalizm-sosyalizm» çelişkisi diyebileceğimiz bu çelişkinin sosyalizm ucundaki güçlenmeye karşı bir tedbir olarak, emperyalizm, saldırı stratejisinde görünür saldırı aleyhine ve görünmez saldırı lehine yeni bir dengelemeye gitmiştir.

Yeni dengeleme, emperyalizmin işleyişini etkilemiştir. Bu etki emperyalizmin araç ve yöntemlerinde değişiklikler yaratmıştır. Klâsik araçlar olan ticaret ve mâli sermaye yön değiştirmişler, ayrıca üretim ve tüketim yapılarını belirleme ve «beyin harekâtı» gibi uzun erimli etkilere sahip araçlar büyük ağırlık kazanmışlardır.

Öte yandan, sosyalist mücadelenin güçlenmesi, «kâğıttan kaplanları» donup ölmemek için birbirine sokulmaya yöneltmiştir. Yani tekeller ve tekelci kapitalist devletler arasındaki çelişkiler, «emperyalizm-sosyalizm» çelişkisi yanında ikinci plâna düşmüşlerdir.

Emperyalizmi hâlâ işleyişine sahip sanıp ona göre mücadele stratejileri saptamak yanlıştır.

Dediğimiz buydu.

ANLAMAYANA...

Bu dediklerimizden, tabii ki, bazı aklıevvellerin iddia ettiği gibi, emperyalistler arasındaki ve emperyalistler ile geri ülke burjuvazileri arasındaki çelişkilerin yokolduğu çıkartılamaz. Ama niyet belli olunca her türlü bilimsel maskarahğı yapmak mümkündür.

Bir adamın doğru sözlerini başka bir adamın yanlış sözleriyle-sonradan o «başka» adamın kendisinin bile yanlış olduğunu kabul ettiği sözleriyle-bir araya getirip «işte bu kendi içinde tutarlı bir teoridir», demek ve gene üçüncü bir kişinin, ilk adamın doğru sözlerine benzer sözler etmesi halinde, o üçüncü kişiye ikinci adamın yanlışlarını yüklemek, bilimsel anlayışa ne kadar uyar? Bu bir yana,

Ama, bilimsel maskarahğın üstleneceği başka işler de vardır. Devrimci dayanışmayı ilk şart olarak koyan, yani emperyalizme karşı tek tek mücadele verilemeyeceğini söyleyip geri ülke halklarını emperyalizmin «böl-yönet» oyununa gelmemeleri için uyaran ve sosyalist ülkelerin arasında en azından emperyalist ülkeler arasındaki kadar bir birlik kurulmasını isteyen Guevara'yı, «milli demokratik devrim tezi iflâs etmiştir» dediği için tukaka etmek mi gerekiyor? MDD nin PD kanadına mensup «bilimseller» hazırdır.

Ya da kazara Andre Gunder Frank veya Sweezy demeyin, «fokoculuk» damgası MDD nin PD kanadına mensup «bilimsellerin» elinde hazırdır. Siz Cesar Montes'in Guatemala'daki hareketinin başarısının başlıca nedeninin «foko» biçimi örgütlenmemiş olmasına bağlı olduğunu açıkça yazmış olsanız bile!

BÜYÜK BİR TEHLİKE

Bugün kendisini «devrimci» sananların - oysa gerçekleştirilmiş bir aşamayı yeniden gerçekleştirmek gibi bir garip iş peşinde olduklarından aslında «gerici» olanların - ve bilimsel maskaraların sayesinde, «emperyalizm» içi boş bir kavram haline getirilmiştir.

«Emperyalizm» kavramının içi nasıl boşaltılır? Ya bu söz, hiç ilgisi olmayan şeyleri anlatmak için kullanılır, ya da emperyalizmin zaman ve yer itibariyle uğradığı biçim değişiklikleri gözönüne alınmadan eski işleyişi temcit pilâvı gibi ısıtıp ısıtıp ortaya sürülür.

Tehlike çok açıktır : Eğer emperyalizmin Türkiye'deki varlığı, üslerde ve Altıncı Filo'da sembolleştirilirse, üslerin ve ABD askerlerinin azaltılmasıyla, Altıncı Filo'nun daha seyrek gelmesiyle emperyalizmin geriliediği sanılır, sanılmıştır.

Eğer gene, emperyalizmin bütün ağırlığı yabancı sermaye aracına dayandırılırsa ve bu araç, emperyalizmin yeni plânlarına uygun olarak değişik biçimde işlemeye başlarsa, emperyalizmin tasfiye edildiği sanılır.

Ve giderek, «emperyalizm» sözü öyle bir şey olur ki, hiç bir şeyi ifade edemez. Herşeye emperyalizm demek ve/veya emperyalizmin eski yöntem ve araçlarını emperyalizm diye tanıtmak : işte, emperyalizm kavramının içini boşaltmak için yapılacak işler bunlardır.

Ama içi boşaltılan tek kavram emperyalizm değildir. Buna paralel olarak, «emperyalizmle mücadele» kavramı da özünden yoksun kılınmış, anlamsız bir hale getirilmiştir.

«Emperyalizmle mücadele» kavramının içini boşaltmak için de şu yol izlenir : Antiemperyalizm, antikapitalist özünden arıtılır ve ilk işin emperyalizmi ülkeden kovmak olduğu bahanesiyle yerli burjuvaların desteğini sağlamak için «bu dönemde kapitalizm hedef alınamaz» diye fetvalar verilir. Emperyalizmin eski işleyişine ve eski egemenlik tipine karşı geçerli olan mücadele yöntemleri ısıtılıp yeniden öne sürülür.

Bilerek ve isteyerek «emperyalizm» ve «emperyalizmle mücadele» kavramlarını anlamsız hale getirenlere bir diyeceğimiz yok. Onların görevleri budur. Ama, emperyalizmi tanımadıkları, bilmedikleri ya da yakından izleyemedikleri için yanlış şeyler söyleyip yazanlara bir kez daha seslenelim.

KAPİTALİZMİN ASIL FONKSİYONU

Kapitalizm, bir üretim biçimi olarak hiçbir zaman tek bir ulusun malı olmamıştır. Marx, daha 1858 de şunu çok açıkça belirtir:

«Burjuva toplumunun asıl görevi, hiç değilse ana çizgileriyle bir dünya pazarının kurulması ve bu dünya pazarını temel alan üretimin gerçekleştirilmesidir» (1).

Başka bir deyişle, kapitalizm hayatta kaldığı sürece ve hayatta kalabilmek için pazarlarını genişletmek, anaçizgileriyle kurulan pazarlara işleklik kazandırmak, pazar ekonomisinin bulunmadığı yerlerde de pazar için üretim ve pazardan tüketim ilkelerini geçerli kılmak zorundadır. Demek ki, kapitalizmin yayılmasını, yani emperyalizmi açıklayan temel neden, pazar genişletme zorunluluğudur. Pazar genişletme, ülke içinde ya da dışında olabilir.

Emperyalist mekanizmanın işleyişi, işte bu iki almaşık arasında dengelenmiştir. Dış pazarın genişletilmesi, iç pazarın genişletilmesinden daha kolay olduğu dönemlerde emperyalizme, yani yayılmaya yönelik eylemler yoğunlaşmış; yayılmanın riski arttığı, geri ülke halklarının tepkileri şiddetlendiği zamanlarda ise, iç pazarın genişletilmesine çalışılmıştır. Öte yanda, iç pazarı genişletmenin güçleşmesi de; emperyalizme, yayılmaya itici bir etken olmuştur.

ÇELİŞKİLER

Ayrıca, tekelci kapitalist ülkeler ve tekeller arasındaki çelişkilerin evrensel önemi de, emperyalist yönelim imkânlarıyla ters orantılı olarak artmış ya da azalmıştır. Önemli tepkilerle karşılaşmayan ve rahatlıkla yürütülen bir emperyalizm döneminde, ondokuzuncu yüzyılın son çeyreğinde, tekelci kapitalist devletler arası çelişkiler su yüzüne çık-

mamış ve otuz yıla yakın bir barış dönemi Avrupa'ya egemen olmuştur.

Fakat, emperyalizme karşı ciddi tepkilerin başlaması bir yandan, yeryüzünde paylaşılacak toprak kalmaması bir yandan; tekelci kapitalist devletler ve tekeller arasındaki çelişkiyi giderek ana çelişki düzeyine yaklaştırmış ve bu çelişkinin çatışma haline almasıyla 1914 - 1918 savaşı patlamıştır.

Savaş tekelci kapitalist devletler arasındaki çelişkilere geçici bir çözüm yolu bulmuştur. Fakat bu yeni çözüm, tekelci kapitalizmin içine girdiği bunalımı azaltacağı yerde arttırmıştır.

Kapitalizm, Birinci Savaş'tan çıktığında şu durumdadır :

a) Sovyet devrimi, kapitalist dünyadan çok büyük bir parçayı koparmıştır.

b) İlk başarılı bağımsızlık hareketi Anadolu'da yer almış ve askeri işgale karşı direnmenin mümkün olduğu görülmüştür.

c) Sömürge halkları, tekelci kapitalist devletlerin kendi aralarındaki savaşta asker olarak kullanılmış; böylece bu yığınların kıtalar arası hareketliliği sağlanmıştır. Bu hareketlilik, sömürge halklarında belli bir uyanışa sebep olmuştur.

d) Savaşta genişleyen üretim hacmi, barışa uyamamış, tüketimi ayarlama yöntemleri ise henüz bulunamadığı için bu dengesizlik 1929 - 1933 genel bunalımına yol açmıştır.

Demek ki, 1919 öncesi koşullar değişmiştir ve tekelci kapitalizm, savaş sonrası koşullara uymak zorunluluğunu duymuştur.

EMPERYALİZME KARŞI SOSYALİST DEVRİM

Lenin'in özünü ve tarihi yerini 1916 da açıkça ortaya koyduğu emperyalizme karşı verilen ve başarısını sürekli kılan ilk savaş Çin kurtuluş savaşıdır. Uzun süreli ve sağlam bir ideolojik temele sahip Çin kurtuluş savaşı sırasında geliştirilen emperyalizmi sonuta indirgeme işlemi, Çin kurtuluş savaşının başarıya ulaşmasından sonraki dönemde de kılavuz olarak benimsenmiştir.

Çin kurtuluş savaşının temelleri 1895 yılına kadar indirilebilir. O dönemdeki niteliğiyle savaş, elbette sosyalist özü olan *bir mücadele değildir. 1909 da kurulan* eyalet meclislerinde gerçek reformların yapılmasını sağlayanlar feodal beyler ve ticaret burjuvazisidir. İmparatorluğa ve sahtekâr cumhurbaşkanı Yüan Şih-k'ai'ya karşı mücadeleyi yürüten Kuomintang'dır. Kuomintang, ayrıca, iki savaş arası emperyalizmle de belli bir çelişki içindedir. Emperyalizm, o dönemde henüz sömürdüğü ülkedeki sosyal temelini yerli burjuvaziye dayandırmamaktadır; bu yüzden Çin burjuvazisinin temsilcisi olan Kuomintang, emperyalizme karşıdır. 1936 da toplam sınai sermayenin % 75 i yabancıların elindedir (2).

Mao, devrimci koşullar içinde bulunan böyle bir partiyi mücadele saflarına kazanmak için çalışmıştır. Fakat Kuomintang'ın kurtuluş mücadelesine ihaneti açıkça ortaya çıktıktan sonra, Çin devrimcileri Kuomintang'a karşı da mücadele vermek zorunda kalmışlardır. Çin Komünist Partisi ile Kuomintang'ın taraflarını teşkil ettikleri iki iç savaş olmuştur ve Çin devriminin asıl meselesini de bu savaşlar teşkil etmiştir.

Çin devrimcileri, sınıf mücadelesi vererek iktidara gelmişlerdir ve iktidara gelen, yoksul ve orta köylülerin tam ittifakını sağlamış bulunan işçi sınıfı öncüsüdür : bu ise, açıkça sosyalist devrime tekabül eder.

Esasen Çin'deki antiemperyalizmin tek garantisi de bu antikapitalist özü olmuştur. Sosyalist devrim olduktan, yani Çin işçi sınıfı öncüsü müttefikleriyle birlikte iktidara geldikten sonra da, elbette kapitalizmin kalıntıları uzun süre yaşamıştır. *Saf kapitalizm aramak ne kadar* budalalıksa, sosyalist devrimden sonra kapitalist üretim biçiminin kalıntılarının yaşamayacağını sanmak da o kadar budalalıktır. Her sosyalist ekonomide sosyalist mülkiyet, kooperatif mülkiyeti ve kapitalist mülkiyet bulunur; önemli olan, bu mülkiyetlerin ağırlığının hangi yönde değişme eğilimi gösterdiğidir.

Çin devrimi, hiçbir zaman küçük burjuva kuyrukçuluğuna kapılmayan işçi sınıfı öncüsünün kesin egemenliğinde ve emperyalizmin sadece mevcut durumunun *değil, fakat geleceğe dönük eğilimlerinin* de hesaba katılmasıyla yapıldığı için ayağını sağlam basmıştır.

İşte Çin devrimini bu açıdan değerlendirmek gerekir. Çin'de 1949 devrimi bir «milli demokratik devrim» olarak alınırsa, sosyalist devrimin ne zaman yapıldığını bulmak için oldukça büyük bir gayret sarfetmek gerekecektir! Ve tabii ayrıca, 1949 devrimiyle iktidara gelen sınıf bileşiminin sosyalist devrimdekinden ne farkı olduğunu da biraz araştırmak gerekecektir!

KAPİTALİZMİN SİSTEMATİĞİ

Kapitalizmin evrensel plânda işleyişinden başka bir şey olmayan emperyalizmin sistematik mantığını Marx ve Lenin'den öğrenebiliriz. Lenin uluslararası işbölümü hakkında şöyle diyor :

«Uluslararası işbölümünün ortaya çıkışı ve bir dünya pazarının kurulması, günü geçmiş izolasyonu ve ekonominin sistemlerinin ayrı durmasını (ve dolayısıyla entellektüel ve politik hayatın darlığını) tahribeden ve dünyanın bütün ülkelerini tek bir ekonomik birim haline getiren kapitalizmin ilerici ve tarihi görevleridir (3)».

Marx da meseleyi iki yanlı olarak şöyle ortaya koyuyor :

«Bu yüzden kapitalist üretim tarzı, maddi üretim güçlerini geliştiren ve buna uygun bir dünya pazarı yaratan ve aynı zamanda bu kendi tarihi görevi ile toplumsal üretim ilişkileri arasında sürekli bir çatışma yaratan bir tarihi araçtır (4)».

Lenin'in Struve'yi eleştirirken söyledikleri de ,dünya kapitalist ülkelerinin daha o zamandan, tek bir ekonomik sistem içinde toplanma eğilimlerinin varolduğunu gösteriyor :

«... eğer mübadele ilişkileri kazaen ortaya çıkmıyor, tek bir olayda ve belirli bir süre için yeralmıyor da, değişmez bir düzenlilikle her yerde ve hergün tekrarlanıyorsa, bu mübadele ilişkisinin bütün ekonomik birimleri tek bir ekonomik sistem içinde birleştirmesi ve bu birimler arasında sıkı bir işbölümü kurması kesindir (5)».

KAPİTALİZM SONUN BAŞLANGICINDADIR

O halde, bugün durum nedir? Kapitalizm, dünya pazarını gerçekleştirmiş midir? Bu pazarın kurulması nasıl bir etki yapmış ve neleri hazırlamıştır?

Evet, kapitalizm, yaşamak için bu dünya pazarını kurmak zorundaydı ve kurmuştur. İzolasyonları çözmek zorundaydı, çözmüştür. Ticâri anlamıyla da olsa, kapitalist üretim ilişkilerini yaymak *zorundaydı, yaymıştır. Ve bütün bunları*, sistemin temelinden tâviz vermeden, sadece Marx'ın ve Lenin'in yukardaki sözlerinde ortaya koyduğu ilkeleri uygulayarak yapmıştır.

Ama kapitalizm, aynı zamanda kendisini yıkacak çelişmeleri de, kaçınılmaz bir sürükleniş sonunda ortaya çıkarmıştır.

a) Kapitalizm, dünya kapitalist pazarını kurarken ve dünya halklarını bu pazar için gerekli malların üretimine yö*neltirken, dünya çapında proletarya* unsurunu yaratmıştır.

b) Sosyalist bir blokun meydana çıkması, tekelci kapitalizmin dünya çapındaki ekonomik, sosyal, siyasi ve askeri egemenliğine büyük bir darbe indirmiştir. Kesin egemenliği elinden kaçıran tekeller, üretim hacmini sürekli olarak arttırabilmek için, silâhlanma ve savaş çıkarma umuduna sığınmışlardır. Oysa savaş çıkarma olanağı çok sınırlıdır. Tedbirsiz bir davranış, kapitalist sistemin bir bütün olarak çökmesiyle sonuçlanacak genel bir savaşa yol açabilir.

Sonuç olarak, şunu söyleyebiliriz : Kapitalizm, Marx'ın daha 1858 de belirttiği gibi, yayılma, dünya pazarı kurma ve bu pazara uygun düşen sosyoekonomik örgütlenmeyi sağlama görevlerini yerine getirmiştir. Kapitalizmin bir dünya sistemi oluşu, böyle anlaşılmalıdır. İşte, kapitalizmin bu yayılışı sırasında zorunlu olarak ortaya çıkan «biçim değiştirmeleri» iyi değerlendirilmeli ve çözüm bu değerlendirmenin ışığında yapılmalıdır. Bizim değerlendirmemize göre, sosyalist devrim tek çözüm yoludur.

---

(1) Karl Marx, 8 Ekim 1858 de F. Engels'e yazdığı mektuptan, Karl Marx Friedrich Engels, «Correspondence 1846 - 1895» içinde, NewYork, 1934, s. 117.

(2) People's Daily, 21 Mayıs 1953. Zikreden : Yuan-Li Wu, **The Economy of Communist China**, Pall Mall Press, Londra, 1965, s. 117.

(3) V. I. Lenin, **The Development of Capitalism in Russia**, Collected Works, Cilt 3, s. 67.

(4) Karl Marx, **Capital**, Cilt 3. Karl Marx Friedrich Engels, **Works**, Cilt 3, Bölüm 1, Kısım 15.

(5) V. I. Lenin, **Socialism Demolished Again**, Collected Works, Cilt 20. s. 201 - 202.

KARL

(5 Mayıs 181

Marx 1867 yılında bir dostuna yazdığı mektupta, şöyle der : «Devamlı olarak ölümle pençeleşmekte olduğum için size cevap veremedim. Çünkü, çalışabildiğim zamanın her saniyesini sağlığımı mutluluğumu ve ailemi uğruna feda ettiğim kitabımı tamamlayabilmek için kullanmak zorundaydım... Sözümona 'hayat' adamı sayılan kimselere ve bunların bilgeliklerine gülerim. Öküzlük yolunu seçen bir kimse, şüphesiz, insanlığın acılarına sırtını dönebilir ve kendi dümenine bakabilir. Ama ben, kitabımı, hiç değilse müsvedde halinde, tamamiyle bitirmeden kuyruğu titretmiş olsaydım, kendimi işte o zaman gerçekten hiç bir işe yaramamış sayardım.»

Marx gibi bir deha isteseydi her türlü «nimet ve itibar» a kolayca sahip olabilirdi. Oysa, o, bütün hayatını insanlığın kurtuluşu uğruna yaptığı çalışma ve mücadelelere adamış; ve maddi sefaletin ve manevi acıların en dayanılmazları dahi onu yolundan ayıramamıştır. Daha çocuk denecek bir yaşta iken şunları yazmıştı :

«İnsan meslek seçerken başkalarının aşağılık bir aracı durumuna düşmeyeceğinden emin olmalıdır. Kişi kendi alanında bağımsızlık kazanmalı, insanlığa hizmet edebileceği bir yol bulduğuna aklı iyice yatmalıdır. Yoksa, bilgin olarak, şair olarak istediği kadar ün kazansın, gerçekte, hiç bir zaman büyük bir insan olmayacaktır. İnsan kardeşlerimizin dirliği için çalışmadıkça, kendi kendimizi hiç bir zaman bütünleyemeyeceğiz; ancak bu uğurda çaba harcadığımızda omuzlarımız yük altında çökmeyecek, ancak o zaman bencil kıvançların ötesinde mutluluklara erişebileceğiz.»

Marx, hayatında birgün olsun geçim kaygusundan kurtulmadığı, evinin eşyasını, sırtındaki paltoyu rehin ederek ancak üç beş kuruş temin edebildiği zamanlar hayatından hiç eksik olmadığı, çocuğunun ölüsünü koyacağı tabutu dahi alamayacak kadar imkânsızlık içinde bunaldığı, ailesine günlerce yavan ekmek ve patatesten gayri bir şey yediremediği, altı çocuğundan üçünün sefalet ve yokluktan gözleri önünde can verdiğini gördüğü, hayatının yarısından fazlasını sağlığını mahveden ve onun için en kötüsü, çalışma gücünü yok eden hastalıklarla pençeleşerek geçirdiği halde, yukarıdaki hayat ilkesine ömrü boyunca bağlı kaldı. Çalışmaya gücü yettiği zamanlar 24 saatin 18 saatinde çalıştı ve mücadele etti!

«Yazar, yaşayabilmek, yazı yazabilmek için para kazanmalıdır. Ama para kazanmak için yaşamaya ve yazı yazmaya kalkmamalıdır.» diyen Marx, kısa bir süre yazı işleri müdürlüğünü yaptığı gazete hükümet tarafından kapatıldığı zaman şöyle demişti : «Kulluk içinde özgürlük için didinmek, topuz yerine toplu iğne ile dövüşmek kötü şey, İki yüzlülükten, budalalıktan, baştakilerin gaddarlığından, bizimkilerin pısırıklığından ve dönekliğinden bıkkınlık getirdim.» Bunları söyleyen genç Marx bütün hayatı boyunca bunlardan nefret edecek ve nerede ve hangi şartlar içinde olursa olsun bunlara karşı amansız şekilde savaşacaktır.

Marx'ın karakterini ve bir insan olarak insanlığa karşı duyduğu sorumluluğu ana çizgileriyle belirten bu kısa girişten sonra, onun bütün bir hayat boyu bir an bile savsaklamadığı insanlık yolundaki hizmetini özlü bir şekilde anlatan aşağıdaki yazıyı okurlarımıza sunmayı yararlı buluyoruz. (x)

MEHMET SELİK

MARX'IN ESERİ

Sosyalizm kapitalizmin aksine üretim araçlarında özel mülkiyetin yerine kamu mülkiyetinin ve kâr için yapılan anarşik üretimin yerine kullanım için yapılan planlı üretimin bulunduğu bir sistemdir.

Sosyalizm fikri yeni bir fikir değildir. Kapitalist sistem, sanayi devriminin başlaması ve fabrika üretiminin doğup gelişmesi ile birlikte daha yeni güçlenmeye başladığı zaman verimsizliği, adaletsizliği, akla aykırılığı ve israflı oluşu açıkça belliydi.

Aşağı yukarı 1800 yıllarından itibaren gerek İngiltere'de ve gerekse Fransa'da, kapitalizmin fenalıkları kitap, broşür ve söylevlerle halka gösterilmeye, anlatılmaya başladı...

Ütopyacı sosyalistler, kapitalizmin yarattığı kaba ve insafsız çevreye karşı çıkmış, yürekli insanseverlerdi. Kapitalist sisteme karşı özlü, yerinde ve geçerli eleştiriler yöneltmişler ve daha iyi bir dünya kurmak için programlar yapmışlardı. Bunlar kendi yeni inanç ve öğretilerini yayarlarken aynı soruna farklı bir yönden yaklaşan iki adam dünyaya geliyordu.

Bu iki adam **Karl Marx** ve **Friedrich Engels idi.**

Ütopyacıların sosyalizmi, adaletsizliğe karşı insanî bir itiraz üzerine kurulmuştu. Marx ve Engels'in sosyalizmi insanın tarihi, iktisadi ve sosyal gelişmesinin incelenmesi üzerine kurulmuştur.

Marx hiç bir ütopya planlamamıştır. **Geleceğin toplumunun nasıl işleyeceği üzerine hemen hemen hiç bir şey yazmamıştır. Geçmişin toplumuna sınırsız bir ilgi duymuş, onun bugünkü toplum haline gelinceye kadar, nasıl doğduğunu, nasıl geliştiğini ve nasıl çöktüğünü incelemiştir; günümüzün toplumuna sonsuz ilgi göstermişti; çünkü bundan, geleceğin toplumuna dönüşmeyi sağlayacak, ilerideki değişmeyi gerçekleştirecek güçleri bulup çıkarmak istiyordu.**

Ütopyacılardan farklı olarak Marx, yarının ekonomik kurumları üzerinde hiç zaman harcamamıştır. Hemen hemen bütün zamanını bugünün ekonomik kurumlarını incelemekle geçirmiştir.

Marx kapitalist toplumda çarkları döndüren şeyin ne olduğunu bilmek istiyordu...

Ütopyacılarda sosyalizm bir hayal ürünü idi, şu veya bu parlak zekânın bir buluşu idi. Marx, sosyalizmi bulutlardan yere indirmiştir; sosyalizmin sırf geleceğe bağlanan belli belirsiz bir umut olmayıp, insanlığın tarihi gelişmesinde bir sonraki adım, kapitalist toplumun evriminin gerekli ve kaçınılmaz sonucu olduğunu göstermiştir...

Marx ve Engels, insan toplumunun bugünkü durumunun sebepleri, değişme sebepleri ve gittiği yön konusundaki yoğun incelenmelerinde bütün tarih boyunca devam eden birleştirici bir ögenin mevcut olduğunu buldular...

Karl Marx insan toplumunun bu gelişme kanunlarını keşfetmiştir. O'nun insanlığa büyük hizmeti budur.

Her uygarlıktan ekonomi, politika, hukuk, din, eğitim birbirlerine bağlıdır; herbiri ötekine dayanır ve herbirinin özü ve mahiyeti ötekilerin özlerinden ve mahiyetlerinden meydana gelmiştir. Bütün bu güçler içinde ekonomi en önemli olanıdır, temel etkendir. Bütün kuruluşun kilit taşı insanların, üretici olarak aralarındaki ilişkilerdir. İnsanların yaşama biçimini, hayatlarını sağlama biçimleri belirler; belli bir toplumda, belli bir zamanda yürürlükte bulunan üretim tarzı o toplumun yaşama biçimini şekillendirir.

İnsanların düşünme tarzını, yaşama tarzları belirler. Marx'ın sözleriyle : "Maddi hayattaki üretim tarzı, hayatın sosyal, siyasi ve manevi süreçlerinin genel niteliklerine hâkimdir. İnsanların varlıklarını belirleyen, bilinçleri değil, fakat aksine bilinçlerini belirleyen, sosyal hayatlarıdır."

İnsan, doğaya hâkim olma yolunda ilerlemiştir; malların üretim ve değişimi için yeni ve daha iyi yöntemler bulunmuş ya da icat edilmiştir. Bu değişmeler temelde ve geniş çaplı olduğu zaman toplumsal çatışma doğar. Eski üretim tarzı ile birlikte gelişmiş olan ilişkiler katılaşmış, eskinin birarada yaşama biçimi kanunlarda, politikada, dinde, eğitimde donmuş haldedir. İktidardaki sınıf, iktidarını devam ettirme ister, ve yeni üretim biçimi ile uyuşan yeni sınıfla çatışma haline girer.

Tarihe bu şekilde bakış, marksistlere göre, başka türlü kavranılamaz olan bir dünyayı anlamayı mümkün kılar. Tarih olaylarına, insanların hayatlarını kazanma biçiminin ürünü olan sınıf ilişkileri açısından bakılınca, daha önceleri anlaşılamayan şeyler şimdi ilk defa anlaşılır hale geliyordu.

Bunun içindir ki, **Manifesto'da** ortaya konan tahlil şu cümleyle başlar : «Bugüne kadar varolagelmiş bütün toplumların tarihi, sınıf mücadeleleri tarihidir.»

Sınıflar arasındaki mücadelede devletin yeri ve rolü nedir? Devlet egemen sınıf tarafından yaratılan bir kurumdur. Mevcut düzeni korumak için kurulmuştur ve bu amaçla devam ettirilir....

Kapitalist toplumda devletin ilk görevi, kapitalist sınıfın, çalışanlar sınıfı üzerinde egemenliğinin özü ve temeli olan, üretim araçları üzerindeki özel mülkiyeti savunmaktır....

İlk bakışta bu, sırf kapitalist sınıfın diktatörlüğü yerine işçi sınıfının dikta-

MARX

14 Mart 1883)

törlüğünü koymak anlamına geliyor gibi görünebilir. İşçi sınıfı devriminin ereği bu mudur—yani, işçileri daha evvel uyruğu oldukları sınıf üzerinde egemen kılmak mıdır?

Hayır. Proletarya iktidarı sırf ve sadece sınıfların ortadan kalkması, sınıfsız toplumun kurulması için bir geçiş sürecidir.

Sosyalizmin amacı bir sınıf egemenliğini kaldırıp yerine bir yenisini koymak değil, fakat bütün sınıfları yani sınıflı toplumu kaldırmaktır; sosyalizmin amacı her türlü sömürmenin sona erdiği sınıfsız bir topluma ulaşmaktır. "Sınıflara ve sınıf düşmanlığına dayanan eski burjuva toplumu yerine, her bireyin özgür gelişiminin tüm bireylerin özgür gelişimlerinin şartı olduğu bir birlik kurulacaktır.»

Marx her zaman ve her yerde şu noktayı üzerine basarak belirtmiştir :eski sınıflı toplumdan yeni sınıfsız düzene geçişi işçi sınıfı başaracaktır. Çünkü kapitalizmin çelişmelerinden en çok acı çeken, işçi sınıfı yani nüfusun çoğunluğu olduğu gibi, onun durumunu düzeltebilmesi için bir başka yol da mevcut değildir.

İşçileri içinde yaşadıkları korkunç şartlar birleşmeye, örgütlenmeye, kendi çıkarları için mücadele etmek üzere birlikler kurmaya zorladı.

Bununla beraber, sendikaların doğuşu bir gecede olmadı. Sınıf olarak çıkar birliği duygusunun gelişmesi uzun bir zaman aldı, ve bu oluncaya kadar, ulusal boyutta güçlü bir örgütlenme mümkün olmadı.

Sendikacılığın muazzam adımlarla yol almasını sağlayan şey, sanayi devrimi ve fabrika üretimi sistemi ile kapitalizmin büyüyüp gelişmesi oldu...

Böylece, işçi sınıfının örgütlenmesi, *sınıfı, sınıf duygusunu, ve işbirliği ile* birbirine danışıp haberleşmenin fizik araçlarını yaratan kapitalizm ile gelişmiş, güçlenmiştir...

Marx çevresine neyin ve niçin yapılması gerektiğini anlatmakla yetinen bir koltuk devrimcisi değildi. O felsefesini yaşamış bir insandır....

Araştırmalardan ayırabildiği bütün zamanını ekonomik ve siyasi mücadelesinde eğitimli ve örgütlü olabilmesi için, işçi sınıfına, onun yetiştirilmesine verdi. 28 Eylül 1864'de Londra'da kurulmuş olan Uluslararası Emekçiler Birliğinin en aktif ve etkili üyesiydi....

İşçi sendikaları o zamanlar birçok kimseye, şimdi de olduğu gibi, sırf işçilerin çalışma ve yaşama şartlarının günden güne düzeltilmesi için kurulmuş örgütler gibi görünürdü. Oysa bunlara Marx ve Engels'in verdiği önem çok daha derin ve kapsamlı idi : "İşçi sınıfının bir sınıf olarak sendikalar yolu ile kurduğu örgüt, işçi sınıfının sermaye ile olan günlük mücadelesini içinde yürüttüğü, ve *içinde kendi kendini eğittiği, gerçek bir* sınıf örgütüdür..."

Kendi kendini eğitiyor, peki ama hangi amaçla? Yüksek ücret, kısa çalışma süresi, daha iyi çalışma şartları sağlama mücadelesi için mi? Evet, şüphesiz. Fakat aynı zamanda çok daha önemli bir mücadele için, çalışan sınıfın kurtuluş mücadelesi için de.

Marx bu noktayı, 1865 yılı Haziran ayında, Enternasyonalin Genel Konseyinde yaptığı bir konuşmada kesinlikle belirtmiştir : "İşçi sınıfı sermaye ile bu gibi günlük çatışmalardan kaçarsa, daha geniş hareketlere girişmeye yeteneksiz olduğunu göstermiş olacaktır."

"Bir de işçi sınıfı, ücretli iş sisteminin kapsadığı genel kulluğu tamamen bir tarafa bırakalım, bu gündelik mücadelelerin kesin sonuçlarını gözünde büyütmemelidir. Sonuçları doğuran sebeplere karşı değil, sadece sonuçlara karşı mücadele etmekte olduklarını, kendi aşağı doğru düşüş hareketlerini geciktirdiklerini, fakat yönünü değiştirmediklerini, sadece geçici çareler uygulamakta, fakat hastalığı iyi edememekte olduklarını unutmamalıdır.arl Şu halde, sermayenin arasız saldırılarının ve piyasa değişikliklerinin durmadan doğurduğu bu kaçınılmaz çarpışmaların, bütün vakitlerini almasına kendilerini bırakmamalıdırlar.

Anlamalıdırlar ki, yürürlükteki düzen, onları ezen bütün sefaletleriyle birlikte toplumun ekonomik dönüşümünü için gerekli olan maddi şartları ve sosyal biçimleri de meydana getirir. Muhafazakârların parolası olan âdil bir iş günü karşılığında âdil bir ücret yerine bayraklarına **sömürme düzeninin kaldırılması** prolasını yazmalıdırlar.'"

Marx şu temel dersini her zaman ve her yerde tekrarlamıştır : tek çıkar yol toplumun iktisadi, siyasi ve sosyal kuruluşunda köklü ve temelli bir değişme sağlamaktır.

Bu genellikle sanıldığı gibi, Marx her zaman ve her yerde ihtilâl taraftarıdır demek midir? Asla; Marx, "nasıl ve ne zaman olursa olsun ihtilâl" görüşüne karşı olmuştur.

Enternasyonelde prensip olarak ihtilâlden yana olanlara karşı, "ihtilâl yapılması gerektiği için ihtilâl yapılması zorunludur" tezini tutanlara karşı savaşmıştır.

Sosyalizme dönüşmenin temeli : kapitalist toplum içindeki ve kapitalist toplumun çöküşünü hazırlayan, derin çelişmelerde yatar, üretimin toplumsallaşması sonucu olarak eski düzenin rahminde, yeni düzenin tohumlarının yaratılmış olmasında saklıdır; ve değişikliği gerçekleştirmek için gerekli olan hareketi yürüten işçi sınıfının sınıf bilincinin ve örgütlenme derecesinin artışında yatar.

Marx, kapitalist sistemi insanlığın gelişme tarihinin parçası olarak görmüştür. Kapitalizm sonsuz ve değiştirilemez bir sistem değildir. Aksine, kapitalizm esas itibariyle, diğer bütün insan toplumu biçimleri gibi, bir önceki sistemden doğmuş, gelişmiş, çözülüp çökecek ve kendisini de bir diğer sistemin izleyeceği *geçici bir toplum düzenidir.*

Sosyalistler, Marx'ın çizdiği kapitalist toplum tablosunun sağlam ve marksist olmayan iktisatçılar tarafından çizilenlerden gerçeğe daha yakın olduğu kanısındadırlar. Kendisi bir marksist olmamakla beraber, Harward Üniversitesi'nden Profesör Leontief, onbeş yıl önce, Amerikan İktisatçılar Birliği üyelerine bu konuda şunları söylemiştir; "Eğer... bir kimse kârların, ücretlerin ve kapitalist tegebbüslerin gerçekten ne olduklarını öğrenmek isterse, **Kapital**'in üç cildinden edinebileceği bilgi, birbiri peşi sıra on Amerikan Sayımının raporlarında (veya) çağdaş ekonomik kurumlar üzerine yazılmış bir düzine okul kitabında bulmayı ümit edebileceğinden, daha gerçekci ve daha anlamlı olacak."...

Belirtilmesi ilginçtir ki, bu Harward'lı profesörün iktisatçı meslektaşlarına Karl Marx'tan öğrenebilecekleri çok şey olduğunu söylemeyi gerekli gördüğü tarihlerde, bir başka seçkin bilim adamı tarih alanında uğraşan meslektaşlarına aynı tavsiyede bulunuyordu. Amerika'nın en önde gelen tarihçilerinden biri olan müteveffa Charles Beard, Ekim 1935 tarihli **American Historical Review**'da yayınlanmış bir makalesinde şunları yazmıştır : "Marx'ı sırf bir ihtilâlci ve ateşli bir partizan olarak görmek eğiliminde olanlara, onun bundan öteye ve fazla bir şey olduğunu hatırlatmak yerinde olabilir. Marx bir Alman üniversitesinde felsefe doktoru olmuş, bilim adamı beratına sahip bir insandı. Bir Yunan ve Latin kültürü araştırıcısı idi. Ana dili Almancadan gayrı, Yunanca, Latince Fransızca, İngilizce, İtalyanca ve Rusca okurdu. Çağdaş tarih ve ekonomik düşünce alanlarında yazdıkları geniş ölçüde izlenmiştir. Bundan ötürü, Marx'ın kişisel görüşlerini ne kadar sevmezsek sevmeyelim,. bilgisinin genişlik ve derinliğini ve korkusuz ve insanlığa adanmış bir ömür sürdüğünü inkâr edemeyiz. O, sadece, tarih yazan herhangi bir kimsenin yaptığı gibi, tarihi yorumlamakla kalmamış, fakat tarihin oluşumuna da yardımcı olmuştur. Bildiği bir şey vardı herhalde."

Dünyanın hemen hemen her ülkesinde ekonomik ve sosyal adaleti gerçekleştirme çabasında olan işçi sınıfı hareketi, onun bir şeyler bildiğini hisseder.

Kurtuluş ve bağımsızlık savaşlarını onun öğretilerine dayandıran Asya ve Afrika.nın sömürge halkları, onun bir şeyler bildiği düşüncesindedirler.

Kâr peşinde koşan anarşik üretimin yerine kullanım amacıyla plânlı üretimi yerleştirme yolunda olan ülkeler bir şeyler bildiğine inanırlar.

Dünyanın her kapitalist ülkesinde sallanan iktidar koltuklarında güvenle oturmak için şaşkın ve ümitsiz bir çaba gösteren mutlu azınlık, onun bir şeyler bildiğinden korkar.

(x) Leo Huberman, Sosyalizmin Alfabesi (Çeviren : Mehmet Selik), Sol Yayınları, İkinci Baskı, Ankara 1970

TARTIŞMALARIN

Türkiye'de sosyalist strateji üzerine tartışmalar nerelerden başladı, nerelere geldi. Bizler hep, anti-emperyalist mücadele ile sosyalizm için mücadelenin birlikte yürüyeceğini, her ikisinde de öncülüğün işçi sınıfına düştüğünü ve Türkiye toplumunun önündeki aşamanın sosyalist devrim aşaması olduğunu söyledik. Nerelerden başlayıp nerelere gelmek karşı taraf için doğru. Kendilerine verdikleri adı bir kaç kere değiştirmeleri bile bunu gösteriyor.

Önceleri CHP'ye karşı çıkılmaması, onunla bir çeşit işbirliği aranması yollu tavsiyeler geliyordu. Sonra Yön dergisinde «ara tabakalar» dan asker-sivil kesiminin bizim tarihimizde özel yerinden, öneminden, bu tabakaların «geleneksel devrimciliği» nden söz edilmiye başlandı. Bu tabakalar Türkiyeyi «sosyalizmin eşiğine kadar» götürebilirdi en azından, hele hele bir gayret, sosyalizmi de gerçekleştirebilirdi. Halk yararına işler yapılınca, şimdi ilgisiz duran kitleler nasıl da desteklerdi bu «ara tabaka» sosyalizminil İşçi sınıfının öncülüğü şöyle dursun, önceden işçi sınıfını ve emekçi kitleleri harekete geçirip desteklerini kazanmak gereği bile söz konusu edilmeden, sorun böyle konulup böyle çözümleniyordu bugünün keskin «proleter devrimci» yazarları tarafından o zamanlar.

Sonra CHP ortanın-solu teziyle ortaya çıkınca ümitler büsbütün bağlandı CHP'ye. Hele Ecevit «göbekçiler» i bir tasfiye etsin, tamamdı. CHP, en ileri solundan en ılımlısına kadar «bütün Türk solunu» içine alan Parti olacaktı. Bu aşamada gerekli olan da buydu. Ama çok geçmeden, yanlış hesabın *Bağdat'tan döndüğü görüldü. (Marksist*-Leninist, işçi sınıfının öncü müfrezesi, proleter devrimci, profesyonel devrimci v.b. üstün sıfatlar etiketlerini kendi üzerlerine yakıştırmış olanlar bu hesabın buram buram tüten yanlışlığını daha baştan nasıl göremediler anlaşılır şey değil ya... Meğer ki bu sıfatların gerçekten adamı olmıyalar). Her neyse, gençlik hareketlerinin sürüp gitmesi üzerine İnönü'nün gençlere «İhtar» ı, CHP'nin «aşırı solcular» a yüklenişi, «kuyudan adam çıkarma» nın ve D.P. lilere siyasî hakların iadesinin şampiyonluğunu etmesi ve nihayet, *askerî bir darbe ihtimaline karşı kesin*likle karşı çıkışı (ve bu arada bazı güç birlikçi çevrelerin Türk Solu gazetesinden desteklerini çekişi) birbiri ardına inen şamarlar oldu ve sevgili CHP'den ümit kesildi.

Öte yandan tartışmalar devam ediyor, bizim taraftan sıkıştırıcı, bunaltıcı sorular peşpeşe geliyordu. Emperyalizme karşı milli güçler birliği, milli demokratik devrim için demokratik cephe birliği hareketi peki, öyle olsun. Ama işçi sınıfı, onun partisi, öncülüğü söz konusu edilmeden *anti-emperyalist, millî demokratik devrim için* güç ve cephe birliği önerisi sosyalist teorinin ve pratiğin neresinde görülmüş? Cevap: Bugünkü kanuni kısıtlamalar dolayısiyle Türkiye'de işçi sınıfının öz partisi kurulamaz, «gerçekten demokratik Türkiye» gerçekleşince işçi sınıfımız öz partisine kavuşacaktır. Ee, işçi sınıfı ve müttefiki emekçi sınıflar örgütlendirilip politik mücadeleye sokulmadan «gerçekten demokratik Türkiye» ye nasıl ulaşılacak? Hangi güçler, sınıf ve tabakalar başaracak bunu? İşçi sınıfı dışında, onun öncülüğü, hatta katkısı, olmadan başka güçler bunu gerçekleştirecek, sonra dönüp, buyrun kurun şimdi işçi sınıfının öz partisini diyecek, öyle mi? Ne alâ memleket! Karşı cephede uzun bir zaman bir karışıklık sürdü gitti bu konuda. Açık seçik bir cevap çıkmadı. Dernekler kuruldu, özellikle gençlik örgütleri harekete geçirildi. Partisiz de olur denmiye getirildi, karşılıklı sözlü tartışmalarda *böyle diyenler de oldu; Hâlâ da gençlik* örgütlerinde profesyonel devrimci kadrolar yetiştirip bunları işçi, köylü kitlelere yönelterek «proleter devrimci» hareketi geliştirmek yöntemi uygulanıyor. Partisiz, gençlik hareketleri ve gençlik kadrolarıyla işçi sınıfı ve köylü kitleleri hareketini yöneltmek! Bu yöntem «sosyalizmin bilimi» ne (her ne dense son zamanlarda «bilimsel sosyalizm» den ziyade «sosyalizmin bilimi» deyimine iltifat ediliyor), sosyalist teori ve pratiğe ne derece uygundur acaba? Bizce bu düpedüz anti-parti bir harekettir, küçük burjuva anarşizmin bir çeşididir. Burada sırası gelmişken hemen değinelim : ola ki bu eleştirimize cevap olarak, Çin'de kültür ihtilâlinin gençlik eliyle yürütüldüğü ileri sürülür. Çin'deki kültür ihtilâli ile gençliğin görevlendirilmiş olmasının doğruluğu yanlışlığı, isabeti isabetsizliği sorunu bir yana, arada gerçek bir benzerlik yok. Çin'de Parti var ve gençlik kültür ihtilâlini Parti liderinin ve üst kademesinin direktifi ve izniyle yükümlendi. Ayrıca görevlendirilen gençlik işçi ve köylü kökenli gençlik yani sınıf mensubiyeti göz önünde tutuluyor yine de.

Yine parti sorununa dönelim. Demokratik özgürlüklerin kısıtlanması, sınırlanması devam etmesine rağmen, bunların uygulama alanı değil 27 Mayıs öncesine kıyasla, 27 Mayıs'ı izleyen ilk yıllara kıyasla dahi bugün çok daralmıştır. Bilimsel sosyalizmin klasiklerinin, yani yapıtlarının tercüme edilip yayınlanması, telif kitapların çıkmaya başlaması, sosyalist dergilerin, gazetelerin artan sayılarda ortaya çıkması, kendilerinin yayınları ve yazıları bunun delilleridir. Sınıf esası üzerinden parti, dernek kurmak hakkı tanınmıştır. Sosyal sınıflardan, bugünün iktidarlarının sömürücü egemen sınıflar iktidarı olduğundan işçi sınıfının politik mücadelesi ve iktidarı gereğinden açıkca söz edebiliyoruz. Bu ölçüde imkânların mevcut olduğu bir ortamda işçi sınıfı kendi sosyalist partisine kavuşturulmadan bırakılabilir mi? İşçi sınıfının diğer sınıflardan ayrı kendi partisi olamaz denilebilir mi? Partinin, eksikleri, kusurları, yanlışları varsa bunlar düzeltilmiye, çözüm bekliyen sorunları çözülmeye çalışılır (Biz buna çalışıyoruz) Yok, tüm hayır görmüyorlarsa, başka parti kurmıya giderler. Ama her halü kârda, işçi sınıfının bilimsel sosyalizm esasları üzerinden bir partisi kurulamaz, denemez. Şikâyet ettiğimiz anti-demokratik kısıtlamaların uygulanma alanı bugün çok daha daralmışsa bu verilen mücadeleler sonucu olmuştur : yerden yere çaldıkları Türkiye İşçi Partisinin verdiği mücadele ile, tercüme ve telif yazılar yazıp yayınlanan ve bunun rizikolarını ve zaman zaman sert karşı tepkilerini yükümlenen yazarların mücadeleleriyle, ileri, devrimci diğer örgütlerin mücadeleleriyle olmuştur. İşçi sınıfının partisinin kurulması için «gerçekten demokratik Türkiye» yi beklemek değil, bu mücadeleyi sürdürmek gerek.

Kulak verdik, dinledik. Bir cevap çıkmadı bu dediklerimize karşı. Yalnız, bir iki hafta önce, Türk Solu gazetesinin 118. sayısında bir başka doğrultuda bir cevap geldi. * Niteliğini yukarıda kısaca özetlediğimiz Türkiyenin *bugünkü ortamında işçi sınıfının*, kendi deyimleriyle «öz partisi» olabilir mi, olamaz mı? Bu soruya değinmiyor, «öz parti» deyimini de kullanmıyor. İki noktada topluyor iddialarını : 1) Türkiye İşçi Partisi işçi sınıfının partisi değildir ve 2) olamaz (başına Proleter devrimciler geçse dahi). Bu sonucu iddiadan, bugün Türkiye'de işçi sınıfının «öz partisi» olamaz sonucu dolaylı olarak çıkıyor. Şimdi bu iddiaların dayandırıldığı gerekçeleri bir görelim. Türkiye İşçi Partisi işçi sınıfının öncü partisi değildir çünkü, deniliyor.

«İşçi sınıfı partisi işçi sınıfı içindeki en değerli, en yetenekli ve sağlam, politik bilinci ve buna bağlı olarak pratik tecrübesi en fazla gelişmiş unsurları kendinde toplar. Parti işçi sınıfının öncü müfrezesi, işçi sınıfının mücadelesini yöneten genel kurmaydır». Bundan sonra parti ile işçi sınıfı arasındaki farka işaret ediliyor, fakat bunun ikisi arasında bir ayrılma demek olmadığı belirtiliyor. «İşçi sınıfı partisi, işçi sınıfının içinde derin ve sağlam köklere sahip olmalıdır». Ayrıca işçi sınıfı ve geniş emekçi kitleleri partinin direktiflerine uymalı, gösterdiği politik hedefler yönünde mücadele vermelidir. Ancak böyle bir parti işçi sınıfı partisidir. T.İ.P. si ise böyle değildir.

Bir işçi sınıfı partisinin niteliklerini belirten yukarıki tanımlama bilinen şeyler. Ne var ki çok önemli bir nokta unutulmuş, veya es geçilmiş görünüyor. Yukarıda sıralananlar, bir işçi sınıfı partisinin erişmeye çalışacağı standardı, amaçları açıklıyor. Hiç bir parti kurulur kurulmaz, veya kuruluşunu izleyen ilk dönemde «işçi sınıfının mücadelesini yürüten genel kurmay» gücünde ve «işçi sınıfının içinde derin ve sağlam köklere sahip» olamaz. En yetenekli, en sağlam, politik bilinci ve pratik tecrübesi en fazla gelişmiş unsurları da içeremez, çünkü böyle unsurlar parti örgütü içinde, eylem ve mücadele sınavlarından geçe geçe oluşur. Parti zamanla, bir süreç içinde işçi sınıfını yöneten, geniş emekçi kitlelere politik amaçlarını ve direktiflerini kabul ettirebilen bir güce sahip olabilir. Böyle bir düzeye gelebilir. Karşımızdaki çevreler, Türkiye'de işçi sınıfının politik hareketinin yarım yüzyılı aşan bir tarihi var diye övünüp, Türkiye İşçi Partisi ve yöneticileri bunun «mirasına kondu» diye hayıflanırlar. Bu yarım yüzyılı geçen politik harekette böyle, işçi sınıfının mücadelesini yöneten, geniş emekçi kitlelere direktiflerini kabul ettirebilen «genel kurmay» lar oldu mu? Bugün kendilerine «öncü müfreze» payesini verenler, işçi sınıfımıza gerçekten öncülük edip onu peşlerinden sü-

NERESİNDEYİZ?

BEHİCE BORAN

rükleyebiliyorlar mı? T.İ.P. nin başına geçseler, veya gönüllerinin dilediğince bir başka parti kursalar, işçi sınıfının ve geniş emekçi kitlelerin mücadelesini yöneten «genel kurmay», işçi sınıfında ve emekçi kitlelerde «derin ve sağlam köklere sahip» olabilecekler mi hemen veya kısa sürede? Hatta, «gerçekten demokratik Türkiye» gerçekleşse de «işçi sınıfının öz partisi» ni kursalar, o niteliklere sahip olacak mı uzunluğu belli olmıyan bir süre geçmeden?

Sonra şuna da işaret edelim ki, bir işçi sınıfı partisinin işçi sınıfının mücadelesini yöneten, geniş emekçi kitlelere politik direktiflerini kabul ettirebilen bir öncü müfreze, bir genel kurmay niteliğine ve gücüne erişebilmesi sadece sübjektif şartlara bağlı değildir; yani, sadece yöneticilerin ve kadroların sosyalist bilinç, bilgi ve yeteneklerine, partinin örgütlenme biçimine ve niteliğine, çalışma yöntemlerine bağlı değildir. Eğer toplumda devrimin objektif şartları oluşmuyorsa, toplum devrim-öncesi döneme girmiş değilse, kapitalist sistem belli bir gelişme gösteriyor, işçi sınıfının taleplerini az çok karşılıyabilecek tavizler verebiliyorsa, burjuvazi işçi sınıfını kendi ideolojisinin etkisi ve baskısı altında tutabiliyorsa, işçi sınıfı partisi ne kadar iyi örgütlenmiş, kadroları iyi bilinçlenmiş ve çalışıyor olsa da parti, işçi sınıfının ve emekçi sınıfların politik mücadelesini yönetebilen bir genel kurmay, bu sınıflara hâkim bir öncü örgüt haline gelemiyor; partinin gücü ve gelişmesi, genişliği ülkeden ülkeye değişen belli ölçülerden öteye geçemiyor. Toplumun objektif şartlarını, gelişme aşamasını hesaba katmadan, Şöyle şöyle yapılırsa «genel kurmay» olur, işçi sınıfına ve emekçi sınıfları yöneten duruma gelir diye mantık yürütmek geçerli değildir, sübjektif şartların etkinliğini fazla abartmak, farkına varmadan «volontarism» e sapmaktır. Bir işçi sınıfı partisinden beklenen, mevcut imkân ve unsurlardan yararlanmak ve imkânları genişletmeye, unsurları çoğaltıp geliştirilmeye çalışmaktır.

Bu noktada sözü geçen makalenin yazarı T.İ.P. si, mevcut unsurları da kullanmıyor, iddiasını ileri sürebilir, zira Partiyi, «parti içinde sosyalizminin biliminin egemen olmasına çalışanları tasfiye eden bir yönetime sahip olmak» la suçluyor. İkinci Büyük Kongre sonrası tasfiye edilenler, gerçekten «sosyalizmin biliminin egemen olmasına çalışanlar» mıydı, yoksa kendilerini Türkiye'de sosyalizmin «yeddi emini» sanıp sosyalist hareketin ancak kendileriyle kaim olabileceğine inanan ve kendi kendilerine bahşettikleri bu paye ile Parti içinde başlarına buyruk hareketlere kalkışan kişiler miydi, tartışılacak bir konudur. Hele kendileri, daha bugünden, kesin tasfiyelerden söz eden, öğrenci derneklerinde büyük sayıda üyeleri, haysiyet divanına vermek, savunmalarını almak gibi usulleri dahi uygulamadan bir çırpıda toptan ihraç eden kimselerin ve bunu eleştirmeyen çevrelerin, parti içinde kendilerinin, hiç bir disiplin anlayışına sığamıyacak hareketleri söz konusu olunca «Parti içi demokrasi» kalkanının arkasına sığınmıya kalkışmaları, «Haysiyet divanları işletildi!» diye çığlıklar atmaları en azından mutlak bir samimiyetsizliği gösterir. İşçi sınıfı partisinde tartışmalar fikirler üzerinde yapılır. Amaç, yanlışların, sapmaların tasfiyesidir. Kişiler, belli fikirlerin temsilci olarak dolaylı şekilde söz konusu olur. Oysa apaçık ortadır ki, milli demokratik devrimciler veya şimdi takındıkları adla proleter devrimciler, parti çizgisini, Türkiyenin şartlarında ve tarihsel aşamasında anti-emperyalist mücadele sosyalizm için mücadele ile birlikte yürür tezini savunanların, fikirlerini, önerilerini eleştirmekten, hücumlarını fikir düzeyine yöneltmekten çok daha fazla şahısları yermek ve çürütmek çabası içinde olmuşlardır. «Opportünist», «ajan», «muhbir» v.b. sıfatları durmadan tekrarlıyarak, «propagandanın esası sürekli tekrarlamalarla beyinleri yıkamak, şarttlandırmaktır» kuralını uygulamaya gelmişlerdir. Benimsedikleri milli demokratik devrim stratejisini de Türkiye'de «somut şartların somut tahlili» ni yaparak açık, seçik, tutarlı bir şekilde ortaya koymaya yanaşmamışlardır. Türkiye yarı-bağımlı, yarı-feodal bir ülkedir demekle milli demokratik devrim stratejisinin Türkiye için geçerli olduğu isbatlanmış olmaz. Hem boyuna «sosyalizmin bilimi» nden söz edeceksin, hem böyle yuvarlak genellemelerle, başka ülkelere kabataslak, yüzeysel kıyaslamalarla strateji sorununu oldubittiye getireceksin, yok öyle şey! Hele son zamanlarda yaptıkları gibi yarı feodal demekten vaz geçip, «feodal kalıntılar» dan söz edince (makalenin yazarı gibi), milli demokratik devrim stratejisi tezi büsbütün şüpheli hale geliyor. Çünkü sorunun stratejiyi tayin ettirici noktası, hâkim üretim ilişkisinin, ekonominin hâkim niteliğinin hangisi olduğudur, feodal mi, kapitalist mi? Yoksa her somut toplum düzenin «bağrında» çeşitli üretim ilişkilerini, «kalıntılar» ı çeşitli ölçülerde barındırdığı bilinen bir gerçektir. Milli demokratik devrimciler veya proleter devrimciler Mao'dan çok söz ederler. (Ederler ya, acaba Mao kendi yazılarının bu kadar yanlış anlaşılıp, bu kadar yanlış sonuçlar çıkarıldığını görse ne derdi, bilemem). Sözünü ettiğimiz makale de Mao'dan bir iktibasla başlıyor. Biz de bu vesile ile şunu hatırlatıp geçelim : Mao «Yeni Demokrasi» adlı yazısında (Maspero yayınlarında çıkan Fransızca metninde) Çin'i hep «feodal ve yarı feodal» bir toplum olarak tanımlar, bu iki sıfatı birlikte kullanır. «Feodal kalıntı» dan söz etmeden çok ayrı şey değil mi? Çin'de feodal ekonominin hâkim (preponderant) olduğunu belirtir. Türkiye ekonomisinde hâkim üretim ilişkisi feodal midir?

Makalenin yazarı bir işçi sınıfı partisinin üzerinde örgütleneceği ilkeleri ele alıyor ve bunları «teorik ilkeler», «ideolojik ilkeler» ve «örgütsel ilkeler» başlıkları altında toplıyarak diyalektik ve tarihi materyalizm, bilimsel sosyalizm ve demokratik merkeziyetçilik konularında bilinen şeyleri kısaca tekrarlıyor. Ve bunu T.İ.P. sinin böyle bir parti olmadığını isbatlamak için yapıyor. Partinin somut klavuzu tüzüğü ve programıdır. Ve bunlar temel, ana çizgileriyle bilimsel sosyalizme dayanır. Tüzüğün ve programın düzeltilecek, değiştirilecek, geliştirilecek yanları vardır ve bunları yapmak esasen Partinin alınmış ve uygulanmasına başlanılmış kararıdır. Ama tekrar ediyorum, temel çerçevesi değişecek değildir. O kadar değişecek değildir ki, T.İ.P. sini ve programını eleştirenler kendi gönüllerince bir işçi sınıfı partisi kurup bir program hazırlayacak olsalar, önerecekleri ekonomik-sosyal dönüşümler, koyacakları ilkeler (ayrıntılar hariç) esasta farklı olmayacaktır. Bu konuda yalnız iki noktaya değinmek isteriz. Makalenin yazarı bilimsel sosyalizmi «ideolojik ilkeler» başlığı altına koymuş. Bu noktada bir açıklama yapmadığı için doğrusu bunun gerekçesini anlayamadık. Bizim naçiz bilgimize göre «ideolojik» ve «bilimsel» birbirini dışa iten, karşıt sıfatlardır. İdeoloji ile bilim arasında bir ilişki vardır ve bilgi teorisinde bu ilişki üzerinde önemle durulur, ama bu ilişki çelişkili bir ilişkidir. Öyle gelişi güzel, bir kalemde geçirecek bir konu değildir. Bir başka husus, makalenin yazarı bilimsel sosyalizmin evrensel ilkelerine taban tabana zıt «sosyalist devrim» «stratejisi» diyor. Sosyalist devrim stratejisi bilimsel sosyalizmin hangi evrensel ilkelerine aykırıdır acaba? Yoksa «mefhumu muhalifi» nden, milli demokratik devrim stratejisi sosyalizmin evrensel ilkesidir sonucunu mu çıkaralım? Öğrenmek isterdik doğrusu.

Karşımızdakiler, Parti çizgisini, sosyalist *devrim tezini savunanları fikir düzeyinde* eleştirmek yerine sıfatlarla şahıslara hücum etme usulünü, bilimsel düzeyde tartışma yerine propaganda tekniği ile beyinleri yıkama taktiğini kullandıkları gibi, milli demokratik devrim stratejisini savunurlarken de aynı tutum ve davranış içindedirler. Devrimci teori ışığında somut şartların somut tahlili yerine, sosyalizmin büyük şöhretlerinin adlarını yerli yersiz boyuna kalemlerine ve dillerine pelesenk ederek o isimlerin otorite ve şöhretlerinin psikolojik etkisiyle kendi görüşlerini okurlarına ve dinleyenlerine kabul ettirmek yolunu seçiyorlar. Bu da, o ettikleri büyük büyük lâflara rağmen aslında ne kadar zayıf olduklarının delilinden başka bir şey değildir. Sonuç bir kavram hercü merci, bir klişe deyimler ve büyük şöhretler tutkusu oluyor.

(Konuya gelecek yazımızda devam edeceğiz).

(*) Serhat Hürkan, İşçi Sınıfı Partisi ve Bu Açıdan TİP'in Durumu

VİETNAM AĞININ

LAOS DÜĞÜMÜ

CEM EROĞUL

I. SİNSİ SAVAŞ

Laos'ta cereyan eden son olaylar, Amerikan emperyalizminin yürüttüğü en sinsi savaşlardan birinin daha maskesini düşürmeye yaradı. Vietnam'da, Milli Kurtuluş Cephesi'nin şahlanışı, Ngo Din Diem'i maşa gibi kullanan emperyalizmin kanlı marifetlerini nasıl gün ışığına sermişse, Laos'ta, Pathet-Lao'nun giriştiği yeni hamle, Amerikan emperyalizminin kanlı ellerini gizleyen eldiveni söküp attı. Amerika, ya Laos halkını da kana buladığını açıkça itiraf etmek, ya da bu halka boyun eğmek gibi bir açmaza sıkıştırıldı.

Laos, tıpkı çilekeş Vietnam gibi, yıllardır, çeşitli emperyalizmlerin saldırısına uğramış ufak bir Güney-Doğu Asya ülkesidir. Yüzölçümü 236.8000 km²; nüfusu ise sadece 2.700.000'dir. 36 - 37 milyonluk bir Vietnamlı kitlesinin yanında, bu sayı pek küçük görünmektedir. Ne var ki, Laos'un stratejik önemi, Vietnam'ınkinden hiç de az değildir. Sınır komşularını sıralamak, bunu göstermeye yetecektir : Çin, Kuzey Vietnam, Güney Vietnam, Kamboçya, Tayland ve Birmanya!

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra iyice beli kırılan Batı Avrupa emperyalizmlerinin sömürü alanlarını ele geçirmek için fırsat kollayan Amerikan emperyalizmi, 1954'ten sonra, Laos'u da kapsayan eski Fransız Hindiçini'ne yerleşmeye başlamıştır. Dien Bien Fu hezimetiyle son bulan Fransız hâkimiyeti dönemi, 1954 Cenevre antlaşmasıyla resmen kapanmıştı. Bu antlaşma neticesinde Laos, bağımsız ve tarafsız bir krallık haline gelmişti. Amerika, bu ülkeye el atınca, iç karışıklıklar birbirini kovalamaya başladı. Nihayet 1962'de durum öylesine vahimleşmişti ki, Laos için yeni bir Cenevre konferansı toplamak zorunlu oldu. On dört ülkenin katıldığı ve İngiltere ile Sovyetler Birliği'nin ortaklaşa başkanlığını yaptıkları bu konferans, şöyle bir çözüme vardı : Laos tarafsız kalacak ve tarafsızların yönetiminde, sağcılarla solcuları kapsayan bir milli koalisyon hükümetiyle yönetilecekti. Yeni hükümet buna göre kuruldu ve tarafsızların başı Prens Suvanna Fuma başbakan oldu. Ayrıca ülke, kuzeyden güneye uzanan hayali bir çizgiyle bölündü : doğu bölgesi solcuların, batı bölgesi ise sağcıların fiili yönetimine bırakıldı.

Ne var ki, Amerikalılar bu dengeli çözümden memnun kalmadılar. Güney Vietnam'da el altından yürüttükleri kirli mücadeleyi başarıya ulaştırabilmek için Kuzey Vietnam'ı da baskı altında tutmak istiyorlardı. Oysa, Laos'un Kuzey Vietnam'a komşu bölgesi, solcu Laos kuvvetlerinin yönetiminde kalmıştı. Özledikleri baskıyı gerçekleştirebilmek için, statükoyu bozacak yeni tertiplere giriştiler. Koalisyon hükümetinin merkezi olan Vientian'da, solcu güçlere karşı provokasyonlar örgütlediler. Nihayet, Nisan 1963'te bir solcu bakanın öldürülmesi üzerine, diğer solcu bakanlar hükümet merkezini terketmek zorunda kaldılar. Solcuları uzaklaştırdıktan sonra, ikinci adım, tarafsızları kukla haline getirmek oldu. Bu iş için de sağcı subaylar maşa olarak kullanıldı. Nisan 1964'te bunlara düzenletilen bir darbeden sonra, Amerika, tarafsız başbakanı «kurtardı». Bu oyun, Suvanna Fuma'yı Amerika'nın kucağına düşürdü. Merkezde bu dolaplar döndürülürken, C.I.A'ya başka bir görev verilmişti : Laos'un kuzey bölgesinde oturan Meo halkını, solcuların denetledikleri bölgelere saldırtmak, C.I.A., bu iş için, tam kendine göre bir adam buldu : General Vang Pao. Bu adam, Fransız savaşı sırasında, Dien Bien Fu'da, Fransızlarla birlikte savaşmıştı! Meolardan derlenen birkaç bin askere, bir iki bin Amerikalı «danışman» da katan C.I.A., Vang Pao adlı kuklanın yönetimindeki bu kuvvete bir de «tarafsız» yaftasını yapıştırmak küstahlığını gösterdikten sonra, Laos halklarını birbirlerine kırdırtmaya başladı.

Bundan bir ay sonra, Mayıs 1964'te, Amerikan hava kuvvetleri Laos'u bombalamaya giriştiler. Hukuken barış halinde oldukları bir ülkeye karşı Amerikalıların giriştikleri bu saldırının iki amacı vardı : 1) Güney Vietnam'da şiddetlenen savaşta, kardeşlerine yardım edebilmek için Kuzey Vietnamlıların geçebilecekleri esas yol olan Cephe Yolu'nu (Laos'un güney doğusundan geçen «Ho Şi Minh Yolu'nu») kesmek; 2) 1962 Cenevre antlaşmasının kurduğu denge neticesinde solcuların yönetiminde kalan bölgelerde, C.I.A.'nın maşası Meo kuvvetlerinin saldırılarını desteklemek, ve böylece, bu bölgeleri adım adım fethetmek. Ne var ki, Amerika, halkların savaş gücünü küçümsediğinden, bir defa daha yanılıyordu.

Bugün Laos halkının Amerikan emperyalizmine karşı mücadelesini yürüten askeri örgüt Pathet-Lao'dur. Pathet-Lao, Laos Yurtsever Cephesi'nin (Neo-Lao-Haksat'ın) bir parçasıdır. Solcuların yönetimindeki yurtsever kuvvetler, Amerikan emperyalizminin yıllardır sürdürdüğü saldırılara kahramanca direnmekte ve hatta karşı saldırılara geçebilmektedirler. Bunun en parlak örneklerini geçen yıl ve bu yıl vermişlerdir. Pathet-Lao, 1969 Haziran ayında giriştiği başarılı bir karşı saldırıyla, Amerikalıların eline geçen Küpler Ovası'nı geri almıştır. Kuzey doğu Laos'ta bulunan bu stratejik ova, 1962 ayrım çizgisine göre zaten solcuların yönetimine bırakılmıştı. Ne var ki, Amerikalılar, yukarıda da söylendiği gibi, dengeyi bozmuşlar ve ovayı sağcılara kazandırmışlardı. Pathet-Pao'nun 1969 Haziran başarısından sonra, Amerikalılar yine aynı oyunu oynadılar. Ağır bombardıman uçaklarının baskısına dayanamayan Pathet-Lao, Eylül 1969'da, Küpler Ovası'nı bir kere daha terketmek zorunda kaldı. Ancak, yurtsever kuvvetler, bu yılın Şubat ayında giriştikleri yeni bir taarruzla, ovayı tekrar geri aldılar.

Küpler Ovası'nda cereyan eden ve 21 Şubat 1970'te ovanın Pathet-Lao'nun eline geçmesini sağlayan son savaş, öncekilerden oldukça farklıdır ve çok daha önemlidir. Bir kere, bu savaş vesilesiyle, Amerika'nın sömürgeci savaş yöntemleri apaçık gözler önüne serilmiştir. Ovayı muhafaza edemeyeceklerini anlayan Amerikalılar, burada oturan bütün halkı **zorla** batıya taşımışlardır! C.I.A. uçaklarıyla gerçekleştirilen bu zorbalığın korkunç anlamı meydandadır : madem halkın arasında suda balık gibi olan gerillacıları ezmek mümkün olmamaktadır; o halde çare, suyu boşaltmak, yani halkı toprağından söküp atmaktır! İşte «hür dünya» nın halklara dostluk ve yardım anlayışı! Ne var ki, bu politikayla Amerika, zorla taşıdığı yirmi bin kişiyi kendine daha da düşman etmekten başka bir netice elde edememiştir. Zira, -ve son savaşı önemli kılan ikinci sebep de budur- susuz kalan balık ezilmemiş ve yurtsever kuvvetler, halktan boşaltılmış ovaya serbestçe yağdırılan cehennem ateşine rağmen, yine de Küpler Ovası'nı alabilmişlerdir. Üçüncüsü, bu savaşla, 1962'de solcu yönetiminde kalan bölge, Amerikalıların yıllarca süren saldırılarına rağmen yine solcuların eline geçmiştir. Dördüncüsü, yine bu savaş, Vietnam'ı boğmak için Amerikalıların Laos'ta girişecekleri manevraların iflâsa mahkûm olduğunu ispat etmiştir.

II. VİETNAMLILARIN STRATEJİK DEHASI

Laos'ta sürdürdüğü sinsi savaşı artık gizleyemez olan Amerikan emperyalizmi, şu tezi tuttutrmaya çalışmaktadır :

Amerikan kuvvetleri, Kuzey Vietnamlıların saldırılarına karşı koymak için savaşmaktadırlar! Bunun düpedüz yalan olduğunu, yukarıdan beri özetlenen tarihi gelişim açıkça göstermektedir. Üstelik Amerikalılar, en aşağı dört yıldır, Taylandlı birlikleri de Laos savaşına sürüklemişlerdir. Yani kendilerinin su götürmez yabancılıklarından başka, bir de komşu bir ülkeyi Laos'a saldırtmışlardır!

Kaldı ki, Vietnam ve Laos halklarının gönüllü dayanışmasını yabancı müdahale diye nitelemek, her türlü mantığa aykırı düşen bir tezdir. Vietnam ve Laos halkları, Fransız ve Japon emperyalizmlerine karşı nasıl omuz omuza savaştılarsa, Amerikan emperyalizmine karşı da öyle savaşmaları son derece tabiidir. Amerikalıların, Laos topraklarını, Vietnam halkına karşı giriştikleri hunharca saldırının sıçrama tahtası yapmaları yabancı müdahale değildir de, Vietnamlıların Laos yurtseverleriyle birleşerek her iki ülkenin topraklarını savunmaları mı yabancı müdahaledir?

Nixon.un Vietnam ve Laos'ta güttüğü hedefler artık açıkça meydana çıkmıştır. Nixon'a göre Vietnam, tıpkı Kore gibi, sürekli olarak bölünmeli; Güney Vietnam, Amerikan askeri malzemesine ve «danışman» larına dayanan, fakat Amerikan askeri tüketmeyen bir kukla rejime bırakılmalı; Laos ise, güya tarafsız olan, ama aslında Amerikalıların emrinde bulunan önderlerin yönetiminde kalmalıdır. Bu politikanın başarıya ulaşabilmesi için başlıca üç şartın gerçekleşmesi gerekmektedir : 1) Güney Vietnam halkının ezilmesi; 2) Kuzey Vietnam'ın zayıflatılması ve tecrit edilmesi; 3) Laos yurtsever kuvvetlerinin etkisiz hale getirilmesi.

Bu şartların yerine getirilmesinde Amerikalıların karşısına dikilen en güçlü engel, Vietnamlıların stratejik dehalarıdır. **Bir kere,** güneyde giriştikleri askeri ve diplomatik eylemlerle, Amerikalıların bir kukla rejimin arkasına gizlenmelerini önlemişlerdir. Aşamalarına daha önceki bir yazımda (bkz. EMEK, sayı : 6. «Siyasi Bir Dien Bien Fu») belirttiğim son derece mahir bir politikayla Haziran 1969'da kurulan ve yurtsever güçlerin bir koalisyonu olan Devrimci Geçici Hükümet'i, bizzat Amerikalıların karşısına muhatap olarak çıkarabilmişlerdir. **İkincisi,** yine güneyde giriştikleri kahramanca mücadele ile, Amerikan askeri yerine kukla Vietnam askerinin ölmesi demek olan «Vietnamlaştırma» politikasını yokuşa sürmüşlerdir. **Üçüncüsü,** kuzeyin tabi tutulduğu insanlık dışı bombardımana, dünyayı hayran bırakan bir direnç göstermişler, böylece Amerika'nın, kendi silâhıyla vurulmasına sebep olmuşlardır. Bombardımanların uzaması, Amerikan ekonomisini ve prestijini sarsmış, dünyadaki emperyalizm düşmanlığını körüklemiş, bizzat Amerikan kamu oyunu bilinçlendirmiş, ve nihayet, bu canice saldırının baş mimarı olan Johnson'un başını yemiştir. **Dördüncüsü,** Vietnamlılar, yine dehaları ve cesaretleri sayesinde, memleketin iki kısmını birleştiren Cephe Yolu'nun («Ho Şi Minh Yolu») Amerikalılarca kesilmesini önlemişlerdir. Kuzey ve güney arasındaki bu bağ, aslında, otuz kadar yoldan meydana gelen girift bir şebekedir. Etraftaki orman örtüsünde gizlenen uçaksavarlar, depolar, sığınaklar, vs. sayesinde, Cephe Yolu, Amerikalıların altı yıldır süren fasılasız ağır bombardımanlarına rağmen daima açık kalmıştır. Böylece, güneyde savaşanların, sosyalist dünyanın malzeme yardımlarından yararlanmaları mümkün olmakta ve Amerikalılarca ezilmeleri iyice imkânsızlaşmaktadır. **Beşincisi,** Vietnamlılar, Kuzey Vietnam'ın batı sınırında Amerikalıların kurdukları saldırı üslerini, Laoslularla birlikte, bertaraf etmektedirler. Örneğin, 1969 yazında, iki ülke yurtseverlerinin giriştikleri başarılı bir karşı saldırı ile, Laos'un Kuzey Vietnam'a komşu bölgesinde Amerikalıların kurdukları ve Vietnam bombardımanları için kullandıkları **Pati** üssünü geri almışlardır. Ayrıca, geçen ay giriştikleri son derece başarılı yeni karşı saldırıyla, 1962 Cenevre antlaşması neticesinde Pathet-Lao'nun yönetiminde kalan doğu Laos bölgesini geri almak suretiyle, Kuzey Vietnam'ın zayıflatılmasını ve güneyden tecrit edilmesini imkânsızlaştırmışlardır. Nihayet, **altıncısı,** Amerikalıları Laos'ta sıkıştırmak suretiyle ,emperyalistlerin bu sinsi savaşını kamu oyunun gözleri önüne sermişler, Nixon'un yüzündeki sahte barışçı maskeyi yırtıp atmışlardır. Vietnam'da barışı sağlayacağım diye iktidara gelen A.B.D. başkanı, Vietnam savaşını bitiremediği gibi, bir de Laos savaşının vebalini yüklenmek durumunda kalmıştır. Emperyalizmin niteliğinden doğan bu çelişkinin, Johnson'u bertaraf ettiği gibi Nixon'u da ezmesi, Vietnamlıların stratejik dehalarının yeni bir şaheseri olacaktır.

III. BOĞULAN NİXON

Nixon'un Güney-Doğu Asya'da uyguladığı politika şöyle özetlenebilir : Sosyalist ülkelerin çevresinde, **güçlü bir kuklalar zinciri kurmak;** halkların kurtuluş savaşlarını bunlara ezdirmek, böylece, hem malzeme ve silâh satışını artırmak, hem Amerikan yatırımları için güvenli alanlar elde etmek, hem Amerika'nın dış ödemelerini daha dengeli hale getirmek, hem de Amerikan askerlerinin ölmesini önleyerek, ülkesindeki hızlı bilinçlenme sürecini dondurmak. Ne var ki, Vietnam ile Laos halklarının ortaklaşa uyguladıkları strateji ve taktikler, bu hedeflerin hiç birisinin gerçekleştirilmesine imkân vermemektedir.

Yukarıda belirtilen nedenlerle, Güney Vietnam'ı kuklalaştırma politikası iflâs etmiştir. Nixon, ya boyun eğip bütün Vietnam'da birleşik bir solcu yönetimin kurulmasını kabul edecek, ya da Johnson'un akibetine uğrayacaktır. Boyun eğerse, Vietnam örneğinden cesaretlenen diğer halkların da kurtulmalarına karşı koyamayacak, emperyalizm Güney-Doğu Asya'dan tasfiye edilecektir. Direnirse, daha yüzbinlerce Amerikan askerini savaşa sürmek zorunda kalacak, yeni savaşların yükü Amerikan ekonomisini iyice sarsacak, kamu oyundaki bilinçlenme son derece hızlanıp kendisini, Johnson'dan beter bir şekilde yiyecektir. Üstelik, çok daha acılı bir şekilde de olsa, Amerikan emperyalizmi Güney-Doğu Asya'dan yine de tasfiye edilecektir.

Vietnam kadar, Laos savaşı da Nixon için çıkmazdır. Vietnam için söylenenler, Laos için de aynen geçerlidir. Üstelik Nixon, kendisinin de sürdürdüğü sinsi Amerikan politikası yüzünden, Laos'ta 1962 dengesini yeniden kurma imkânını bile yitirmiştir. Gerçekten de, Neo-Lao-Haksat (Laos Yurtsever Cephesi) Merkez Komitesi, 23 Haziran 1969'da aldığı kararlarla, 1962 formülünün artık yetersiz olduğunu ilân etmiştir. Laoslu yurtseverlere göre, yapılacak yeni bir antlaşma şu gerçeklerden hareket etmek zorundadır : 1) 1962'de kurulan üçlü millî koalisyon hükümeti, Amerikalılar ve adamları tarafından tamamen sabote edilmiştir. 2) Mevcut Vientian yönetimi, Amerikan yeni sömürgeciliğinin bir aracından ibarettir. Suvanna Fuma, hükümet başkanı değildir; kendisi ve partisi, tarafsızlığı tamamen terkedip sağcılara -yani Amerikancı işbirlikçilere- katılmışlardır. 3) Cenevre antlaşmasının uygulanamamasının sebebi, Amerika'nın müdahaleci ve saldırgan politikasıdır. 4) Laos Yurtsever Cephesi ve yurtsever tarafsız (yani Cephe'dekiler gibi solcu olmayan) güçler, Laos halkının millî çıkarlarının gerçek temsilcileridirler.

Nixon, Laos yurtseverlerinin şartlarını kabul ederse, Laos'ta olduğu kadar, Vietnam'da da tutunamayacaktır. Zira o zaman, Laos'un doğusu kesinlikle yurtseverlerin elinde olacağı için, Güney Vietnam'a sosyalist dünyanın yardımı hiç bir engelle karşılaşmayacaktır. (Bu arada, Çinlilerin, Laos'un kuzeyinde, Çin'i Kuzey Vietnam'a bağlayacak bir yol inşa etmekte olduklarını ayrıca belirtmek gerekir.) Yok eğer bu şartları kabul etmezse, Vietnam'dan başka bir de Laos savaşını yüklenmek zorunda kalacaktır. Bu iki yük ise Nixon'u ezmeye yeter.

Amerikan kamu oyu, Güney-Doğu Asya konusunda hızla bilinçlenmektedir. Son savaş dolayısıyla, Pathet-Lao, Amerikan barışseverlerine bir çağrıda bulunmuştur. Vietnam'ın hassaslaştırdığı kamu oyu, bu çağrılara gittikçe kulak vermektedir. Üstelik hâkim sınıfların bir kısmı da, savaş politikasından endişelenmeye başlamıştır. **Newsweek** dergisinin belirttiğine göre, sadece Laos'taki Amerikan bombardımanlarının yıllık maliyeti bir milyar dolara ulaşmaktadır. Vietnam savaşının sarstığı Amerikan ekonomisinin yeni bir savaşa tahammülü yoktur. Dış ödemeler bir türlü dengeye kavuşturulamamış, enflasyon tehlikeli hale gelmiş, dolar sarsılmıştır. Sadece öğrenciler ve zenci önderler değil, «saygıdeğer» senatörler de alarm borusunu öttürmeye başlamışlardır. Mansfield, Gore, Church ve daha birçok senatör, Laos'ta girişilecek olan yeni bir maceraya karşı şimdiden dikilmişlerdir.

İkinci Dünya Savaşı'ndan beri Asya, Amerikan emperyalizmi için, arı kovanından farksızdır. Bu gerçeği reddeden Amerikan başkanları artık iktidarı muhafaza edemez olmuşlardır. Nixon, bunu gördüğünü iddia ettiği için başkanlığa seçilmiştir. Sözünü yerine getirmezse, Amerikan emperyalizminin Asya'da yiyeceği yeni şamar, Nixon'u da Johnson'un yanına gönderecektir.

UZLAŞICILARI

'Bölücülük suçlamasını kesinlikle reddederiz, bunu öne sürenleri uzlaşmacılıkla suçlarız. Gerekçemiz, ideolojik ve stratejik ayrımdır.'

Geçen haftalarda ANT dergisinin açtığı «Gençlik Soruşturması» na gelen cevapların yorumu, aynı derginin 24 Şubat 1970 tarihli, 165. sayısında Sıtkı Coşkun imzasıyla yayınlandı. Bizim yazımız, herşeyin karmakarışık bir şekilde ard arda sıralandığı bu yoruma cevap olmakla birlikte, genel plânda gençlik meselesini irdelemek amacıyla yazıldığı için, ancak bu kapsama giren bölümlere cevap vereceğiz. Yoksa, başka konularda yaptığı yorumlara katıldığımız anlamına gelmesin.

KAVRAMLARDAN BAŞLAYALIM

Sıtkı Coşkun arkadaş, herşeyin doğrusunu bulduğunu sanıp bir hamlede sıralamış herşeyi. Gençlik kavramı meselesinde de öyle. «Gençlikten anlaşılması gereken özellikle öğrenci gençliktir» diyor ve nedenini şuna bağlıyor, «genç işçi de, yaşlı işçi de aynı fabrikada ve aynı şartlarda, üretim süreci içerisinde çalışmaktadır.» Ardından tezini desteklemek üzere nereden alındığı belli olmayan bir cümle atlarmış! «... Kol emeğinde ustalığın ve güç kullanmanın payı azaldıkça, bir başka deyişle modern sanayi geliştikçe, kadın emeği erkek emeğinin yerini daha çok almaktadır. İşçi sınıfı için yaş ve cinsiyet farklarının artık ayırıcı toplumsal geçerliliği kalmamıştır...» yani şöyle, gençlik deyince öğrenciler anlaşılır, bunun nedeni de onların -işçi gençlerin tersine- üretim süreci dışında olmalarıdır. Bu tahlil temelden yanlıştır. Dikkatleri sınıf mücadelesinden başka yerlere çekmeye uğraşan, genç insanları sınıf ilişkilerine göre değil, bir sürü başka şeye göre belirlemeye çalışan burjuva propaganda makinasının düşüncelerimize getirdiği tortudur. Gençlik denen kitle sınıflar üstü birşey midir? Üretim süreci dışında olmanın ya da bir başka şeyin üzerine ısrarla basarak tahlil yürütmek gençliğin sınıflar üstü, toplum katlarından bağımsız bir varlık olduğu noktasına götürür bizi. Oysa her sınıf ve tabakanın gençliği vardır. Sosyalist mücadele için gözetilecek gençlik ise emekçi sınıf ve tabakaların gençliğidir.

Yazıda ayrıca kavram karmaşası vardır. «Üretim süreci dışında olma» ile kastedilen nedir? Bu özellik sadece gençliğe mi özgüdür? Bu soruların cevabını, bazı kavramları yerine koyarak biz vermeye çalışalım. Bir kere, doğada saklı bulunan şeyleri ve doğa güçlerini, ihtiyaç maddeleri meydana getirmek üzere yararlanılabilir duruma getirmeyle ilişkin insan çabasına üretim denir. İnsan, iş denen hareketle doğa üzerinde etkide bulunur. İş, üretici ve üretici olmayan diye ikiye ayrılır. Üretici iş, ihtiyaç maddeleri ya da ürünler meydana getirir ki buna üretim denir ve yapıldığı sürece de üretim süreci denir. Üretici olmayan iş, doğrudan maddi nesneler yaratmaz ama bazı ihtiyaçları giderir./Hizmet sektörü/

Kavramları böyle koyunca, bürokrasi tabakasının da, üretici olmayan iş yaptığı için üretim süreci dışında olduğunu görebiliriz. Demek ki yazıda konulan ölçüt, uç noktasında söylersek, bizi, memuru da, subayı da gençlik saymaya dek götürebilen, belirsizlik yaratan yanlış bir ölçüttür.

Gençlik eşittir öğrenciler derken biraz dikkatli davranıp üniversite denen kurumu, bu kurumun burjuva toplumundaki yerini ve işlevini ve de ülkemiz üniversitelerinde okuyanların sınıfsal kökenlerini öğrenirsek görürüz ki, üniversite gençliği büyük çoğunluğu ile küçük-burjuva ve burjuva kesimlerinden gelmektedir ve yine aynı kesimlere gönderilmek üzere eğitilmektedir. Yani üniversite gençliğinin sınıfsal yeri küçük-burjuvalıktır. O zaman, gençlik üniversitelidir demek, gençlik yalnızca küçük-burjuvaya özgedir demek olur.

Görüyoruz ki, yazıda kullanılmış olan kavramlar, teorik olarak kesinlikle yanlış, hem de gençlik kesimindeki güçleri böldüğünden sosyalist mücadele için zararlı kavramlardır.

Öne sürülen tezi desteklemek üzere başka bir metinden aktarılan cümlenin ise bu mesele ile uzak yakın ilişkisi yoktur. O cümlede anlatılan şey, otomasyon /Taylorizm vb./ yoluyla işçi sınıfının çocuk ve kadınlarının da aktif üretici duruma getirildikleridir. Kapitalizmin bir yandan üretimin yoğunluğunu /işi basitleştirerek vb./ arttırarak, bir yandan ücretleri düşürerek kapitalist kârını arttırmak için uyguladığı çalışma yönteminden söz etmektedir. Bir de şu var, Sıtkı Coşkun'un mantığından gidersek, işçi çocuklarını ve kadınlarını, fabrikalarda çalışmaya başlamadan önce, ya işçi sınıfından saymamak ya da genç saymak gerekecektir!

Ve S. Coşkun, tezini «teorik» plânda açıkladıktan sonra, iki devrim ustasından kanıt getiriyor : «Lenin'de işçi gençlik kavramına teorik bir ayrım olarak rastlanmakla birlikte, Lenin'in gençlik üzerine yazılarında gençlik kavramıyla öğrenci gençliğin kastedildiğini görmekteyiz... Mao ise gençlikten yalnızca öğrenci gençliği anlamaktadır. Özellikle 4 Mayıs gençlik hareketinin 20. yılında yaptığı konuşmada bu açıklıkla görülmektedir.» S. Coşkun arkadaşın bu çok üstten dille söyledikleri kesinlikle TAHRİFATTIR. Ya da verdiği örnekleri kendisi okumamıştır. Mao'nun 4 Mayıs gençlik hareketinin 20. yıldönümünde yaptığı konuşmanın konumuzu ilgilendiren bölümünü birlikte okuyalım :

> «Altıncı ve son olarak Yenan'daki gençlik hareketi konusunda konuşmak istiyorum. O, ülke çapındaki gençlik hareketi için bir modeldir. Aldığı yön aslında, bütün ülke gençlik hareketinin yönelişidir. Neden? Çünkü doğru yöneliştir. Gördüğünüz gibi *birlik* meselesinde Yenan gençliği kendisini ispatlamış, hem de çok iyi ispatlamıştır. Yenan gençliği bütünlük ve birliği sağlamıştır. Yenan'daki genç entellektüeller ve öğrenciler, genç işçiler ve köylüler, hepsi birleşmiştir. Ülkenin her tarafındaki ihtilâlci gençlik ve hatta dışarıdaki Çinli guruplar *Yenan'da çalışmaya geldiler. Bu* toplantıya katılanlarınızın çoğu, ilk adı Çang ya da Li olsun, erkek ya da kadın olsun, işçi ya da köylü olsun, Yenan'a binlerce mil ötelerden geldiniz. Hepiniz aynı fikirdesiniz. Bu, bütün ülke için bir model kabul edilemez mi? Yenan'daki gençlik kendi arasında bir*leştiği gibi, işçi ve köylü yığınları ile* de bütünleşmiştir. Ve herşeyden çok bu, bütün ülke için bir modeldir.» /1/

Demek ki, Mao gençlikten «yalnızca öğrenci gençliği» değil, işçi genç, köylü genç ve öğrencileri anlamaktadır.

Lenin'de işçi gençlik kavramının varlığını kendisi de teslim etmekte, ancak gençlik hakkındaki yazılarında öğrencileri kastettiğini söylemektedir. Bunlar birbirleriyle çelişen iki ifadedir. Zaten dikkatli okunursa öğrencilerin kastedildiği yazılarda «student» (öğrenci) sözcüğünün kullanıldığı görülür.

Hiçbir ülkenin devrimci pratiğinde ya da teorik pratiğinde gençlik üniversiteli olarak tanımlanmamıştır. Bu noktada, gençlik meselesinin kilometre taşları olan bazı tarihlere değinelim ve aslında bunlar ayrı bir yazı konusu olduğu için fazlaca ayrıntıya girmeden geçelim.

DÜNYADAN ÖRNEKLER

İlk sosyalist gençlik örgütü 1886 yılında Belçika'da kuruldu. Bu örgütün amacı, işçi hareketlerine karşı kullanılan genç askerler arasında anti-militarist propaganda yapmaktı. Avusturya-Macaristan'da 1894'de ve Almanya'da 1904'de kurulan sosyalist gençlik örgütlerinin eylemleri genç işçilerin ekonomik mücadelesine dönüktü. Daha sonra, 1907'de «Sosyalist Gençlik Örgütlerinin Enternasyonal Birliği» /IUSYO/, öncelikle işçi gençlere sosyalizmin ilkelerini öğretmek için kurulmuş bir federasyondu. Bu federasyon bağımsız bir örgüt olmasına rağmen, liderleri II. Enternasyonal ile yakın ilişkiler sürdürmüşlerdir.

IUSYO'nun İsviçre'de toplanan 1951 Nisan Konferansı önemli tartışmalara sahne oldu. Ancak Lenin ve Bolşeviklerin bütün çabalarına rağmen, konferans onların radikal programını benimsemedi. Bu arada dünya sos-

ÖRGÜTÜDÜR

TANIYALIM

NİHAT AKSEYMEN
(S. G. Ö. Genel Sekreteri)

yalist hareketinde ortaya çıkan sağcı sosyalistler /revizyonistler/ ile marksistler bölünmesi ve daha sonra marksistlerin ortacılar /Kautsky'ciler/ ve Leninistler diye tekrar bölünmeleri doğal olarak IUSYO'ya da yansıdı. Gençlik tabanı da böylece bölündü. Uzun bir süre IUSYO'ya Kautsky'ciler egemen oldular. Bu yıllarda, Avrupa'da her fraksiyonun ayrı gençlik örgütü ortaya çıktı. Ancak şunu hatırlatalım, bütün örgütlerin tabanı emekçi sınıfların gençliği idi. Sonunda 1919 Berlin Konferansında bu örgüt leninistler tarafından ele geçirildi ve adı «Komünist Gençlik Enternasyonali'ne» dönüştü. 1920'deki kongre, parti-gençlik örgütü ilişkilerini düzenledi ve leninist gençlik hareketlerinin bütün ülkelerde giderek kabul edilen «örgütsel bağımsızlık-tavırlarda bağımlılık» ilkesini formüle etti.

RUSYA'DAN ÖRNEKLER

Rusya'da 1905'e dek gençlik hareketleri çok sınırlıydı ve hemen yalnızca öğrenci çevrelerine dönüktü.: Bu nedenle örgütler dardı ve etkinlikleri yok denecek düzendeydi.

1905'de RSDİP'nin Petersburg Komitesi'nin gençlik örgütü kuruldu. 1907'de iki leninist genç «Moskof Gençlik Örgütünü» kurdu.

Bundan sonra giderek, sağlıklı gençlik anlayışı yerleşmeye başladı, ve özellikle işçi gençlerin örgütlenmesine çaba harcandı. Dolayısıyla eylemler işçi gençlerin sosyal, ekonomik ve kültürel sorunlarına dönük oluyordu. Bunun sonucu olarak Mayıs 1917'de Petrograd'da proleter gençliğin «İşçi ve Işık» adlı örgütü kuruldu. Rusya'da devrim öncesinin en geniş ve en etkin örgütüydü. Fakat ilke ayırımı gözetmeden her kesimi içine aldığından kısa zamanda yozlaşıp iş yapamaz duruma geldi. Leninist gençler bunun üzerine, Petrolograd'da «Sosyalist Genç İşçiler Birliği» adı ile kendi örgütlerini kurdular.

Bu arada Bolşevikler, gençliğe karşı takınılacak tavrı ilk kez 1917 Haziran Temmuz aylarında Petrograd'da yapılan parti kongresinde enine boyuna tartıştılar. Gençlik hareketleri ve örgütlenmesi konusunda tarihi bir dönemeç olan bu kongrede başlıca üç görüş ortaya çıktı :

1 — Rakhia adlı bir delege, tümüyle partiye bağlı gençlik örgütlerinin kurulmasını önerdi.

2 — Kharitonov adlı delege, Bolşevikler tarafından uzaktan denetlenen bağımsız bir gençlik örgütlenmesi önerdi.

3 — Üçüncü tezin sahibi Krupskaya idi ve önceden yaptığı araştırmalara dayanarak kongreye kapsamlı bir rapor sundu. Dünya pratiğinden verdiği örneklerle, gençlik örgütlerinin bağımsız olanlarının kitle örgütü durumuna gelebildiğini, oysa doğrudan bağımlı kuruluşların dar örgütler olarak kaldıklarını belirtti. En doğru devrimci yolun gençlerin kendi başlarına yönettikleri bir proleter yığın örgütü olduğunu savundu.

Kongre sonunda Krupskaya'nın önerisi olan, örgütsel bağımsızlığa sahip, tavırlarda bağımlı, ağırlığını işçi gençlerin oluşturduğu yığın örgütü fikrini onayladı ve bu tez kongre kararı olarak çıktı.

Devrim öncesinin bu son kongresinde alınan karar, hem gençlik kavramına, hem gençlik örgütlenmesine aydınlık getirici ve daha sonraki yıllarda ortaya çıkacak olan gençlik tartışmalarında marksist-leninistlerin tavrını belirleyici, yol gösterici ilkeler olmuşlardır.

Daha sonra, 1918 Ekim'inde yapılan, Komsomol'un kuruluş kongresinde gençlik kavramına ilişkin bu düşünce Komsomol programının maddeleri arasında belgelendi : «Gençlik, EMEKÇİ sınıfların en aktif ve devrimci kısmı olarak proleter ihtilalinin ön saflarında hareket eder.»

Devrim öncesi ve sonrasından aldığım bu iki belge gençlik kavramının öyle dönemlere göre değişen bir şey olmadığını da ortaya koymaktadır. Devrim öncesi ve sonrasında gençliğin, dolayısıyla gençlik örgütlerinin yüklendikleri görevler değişir, yoksa gençlik kavramının içeriği değişmez.

Tüm bu söylediklerimiz, gençlikten sadece öğrencilerin anlaşılmayacağını açığığa kavuşturur sanırız. Ve de gençlik örgütleri sadece öğrencilerden kurulmaz. Hatta öyle ki, sadece öğrencilerin, kendilerini öteki gençlik kesimlerinden ayırarak örgütlenmeleri, yozlaşma vs. gibi tehlikeleri yanında çok ciddi tehlikeler de taşır. Örneğin, Macar karşı-devrim hareketinin olmasındaki önemli unsurlardan biri, öğrencilerin kendi bağımsız örgütlerini kurmalarıdır. Bunun üzerine, karşı devrimin bastırılmasından sonra iki yeni gençlik örgütü kurulmuştur : İşçi gençler için «Komünist Gençlik Birliği» /KISZ/ ve köylü gençler için EPOSZ. Fakat bir süre sonra EPOSZ, KISZ'in içinde erimiş ve tüm gençlik kesimlerinin örgütü olarak KISZ kalmıştır.

SOSYALİST HAREKET KATALİZÖR MÜ?

Gençlik kavramında ileri sürülen fikirleri böylece cevaplandırdıktan sonra, Sıtkı Coşkun arkadaşın düşünce yapısına bir örnek verelim ve Türkiye devrimci gençlik hareketi için yaptığı değerlendirmelere geçelim. Şöyle deniyor :

> «... gençlik hareketlerinin devrimci harekete yararlı bir biçimde yürüyebilmesi, Türkiye sosyalist hareketinin ve ona bağlı olarak da sosyalist gençlik hareketinin gelişimine göre belirlenecektir. Bunun içindir ki, gençlik meselesinde özellikle sosyalist gençlik hareketi üzerinde durmak gereklidir.»
> «Bugün ekonomik ve siyasal bilinçlenmenin eşiğinde olan geniş işçi ve köylü kitlelerinin somut öncüsü devrimci

Gençlik ve özellikle sosyalist gençlik. Bu cümlelerden açıkça görülüyor ki, «devrimci» arkadaşımızın ilgilendiği şey «devrimci» harekettir. Türkiye sosyalist hareketi ve ona bağlı olarak sosyalist gençlik hareketi, genel gençlik hareketlerini etkileyecek ve o da Türkiye'deki «devrimci» hareketi etkileyecektir. Bunun için de gençlik meselesi düşünülürken, sosyalist gençlik hareketi üzerinde durmak gerekecektir.

Bu mantığın, Avcıoğlu mantığından hiçbir başkalığı yokiur ve sosyalist hareketi «devrimci» hareket lehine kullanmaktır. Bu anlayış, yazıda, «devrimci-sosyalist» ayrımı yapılmış her yerde vardır.

ÖRGÜTSEL BAĞIMSIZLIK NEDİR?

Sıtkı Coşkun gençlik örgütlenmesi kanusunda bazı doğru ilkeleri soyut plânda savunduğu halde, somut olarak verdiği örneklerle bu ilkeleri hiç anlamamış olduğunu gösteriyor. Örneğin bir yanda «örgütsel bağımsızlık, tavırlarda bağımlılık» ilkesini sık sık öne sürüyor, oysa öte yanda, FKF'nin TİP karşısında örgütsel bağımsızlığını koruyamadığını da üç kez tekrarlıyor. Ve örgütsel bağımsızlığı başka bir şeyle karıştırıyor. Örgütsel bağımsızlık denen şey, herhangi bir örgütün kendi özel hiyerarşisine sahip ayrı bir kuruluş olmasıdır. Böyle olunca, FKF ne zaman örgüt bağımsızlığını yitirmiştir, bunun anlaşılması güçtür. FKF hiçbir zaman kurumsal kişiliğini bırakıp, partinin gençlik kolları olarak örgütlenmemiştir.

SAĞ OPORTÜNİZMİN ANT İÇİNDEKİ UZANTISI

Şimdi yazının bir başka bölümünü daha okuyalım :

«Gençlik soruşturmasında sosyalist gençlik liderlerinin çoğu bilimsel sosyalist ideolojinin temel ilkelerinde ve onun gereği olan doğru stratejide birleşmektedir. Beliren tartışmaları iki bölümde toplayabiliriz.

1 — İdeolojik ve stratejik tartışmalar,

2 — Doğru devrimci görüş çevresinde taktik meselelerde ve bazı stratejik meselelerdeki tartışmalar.

İdeolojik ve stratejik ayrım S.G.Ö. ile genel olarak demokratik devrim stratejisini benimseyen diğer sosyalist gençlik gurupları arasında beliriyor.»

Bu bölümdeki lâf kalabalığını arıtırsak ortaya üç sonuç çıkmaktadır :

→

UZLAŞICILARI TANIYALIM!

1 — Gençlik arasında, birisi gençliğin çoğunluğunu içeren /MDD/, ikincisi sosyalist devrimci gençler /SGÖ'lüler/ olarak aslen iki kampın var olduğu,

2 — MDD'ci gençlerin arasında da bazı taktik ve stratejik (!) ayrılıkların varlığı,

3 — Aralarındaki farklara rağmen MDD'ci gençlerin doğru ideoloji ve stratejiyi, SGÖ'lülerin yanlış ideoloji ve stratejiyi temsil etmekte oldukları söylenmektedir.

Açıkca görülüyor ki, yukarıdaki bölüm, bütün bulanıklığı içinde, aslında MDD tezinin doğru olduğunu anlatmak içindir.

Bir ülkenin önündeki devrimci adım genel olarak dünya konjonktörüne ve özel olarak da o ülkenin iç gelişme dinamiğine göre belirlenir. Ve bu oluşum, skolastik kafalı «devrimci» lerin gönüllerinin isteği dışında kendi dialektik yolunu izler. Bunun ötesinde ucuz yaftalar yoluyla devrimci mücadeleye çıkış yolları aramak boşunadır.

Türkiye'nin önündeki devrimci adım, dış /dünya/ ve iç koşullar gereği, işçi sınıfının, asgari müttefiki yoksul köylü ile beraber ve azami ülke koşullarına göre değişen bir ittifaklar tabanı ile anti-emperyalist ve anti-kapitalist mücadele süreci içinde iktidara gelmesiyle gerçekleşecek olan SOSYALİST DEVRİMDİR.

Bir devrimci, küçük-burjuva sosyalisti de olsa, kendi yerini açık seçik belirlemeli, karineyle çıkartılacak cümleler ardında durmamalıdır. Bir taraftan MDD'cilere küçük-burjuva kuyrukçusu diyerek çatmak, öte yandan sövme özgürlüğünü kendi kendine elde etmenin kişisel rahatlaması içinde bizlere bol bol oportünist, pasifist vb. demek, el altından «en doğru MDD tezini bizler savunuyoruz» sözlerini yaymak olmaz.

SGÖ VARDIR VE DOĞRU YOLDADIR

Özel MDD'ci arkadaşlarımızın SGÖ hakdaki yargısını da okuyalım :

«Sosyalist Gençlik Örgütü, kağıt üzerinde suni bir örgüt olmaktan öte değildir. Ve çıkış noktası gereği böyledir. SGÖ, TDGF bütün varlığı ile /ama yanlışları ama eksikleriyle/ varken yeniden örgüt kurmak gibi bölücü bir tutumun ürünüdür».

Kısacası SGÖ kağıt üzerinde suni bir örgüttür, çünkü TDGF varken kurulmuştur ve bu iş bölücülüktür deniyor.

Şimdi düşünelim, bir örgüt nasıl, hangi koşullar altında suni bir örgüt olur, kağıt üzerinde kalır?

Kağıt üzerindeki örgütler iki durumda *söz konusu olabilirler :*

1 — Özü itibariyle :

Devrimcilerin o gün içinde bulundukları ortamda eğer farklı örgütlenmeye gidecek gerçek nedenler yoksa, o zaman ayrı örgütlenme özü itibariyle var olan bir şeyi tekrarlayarak kağıt üzerinde kalmayı getirecektir. Yapılan şey gerçekten bölücülük olacaktır. Ancak, örgütlerin ortak ilkeler çevresinde kurulduğunu bilirsek, farklı ideoloji ve stratejiye sahip çevrelerin aynı örgüt içinde kalmalarını savunmalarının da oportünizmin ayrılmaz özelliği olan uzlaşmacılık demek olduğunu biliriz. Toplayıcılık fikirlerdeki ayrılığı örtbas etmek değil, ortak fikirler etrafında birleşmektir. «Örgütlü olmak» demek öncelikle temel ilkelerde anlaşmak demektir. Kaldı ki, kendisi de TDGF ile SGÖ arasında yani MDD'ci gençlerle sosyalist devrimci gençler arasında ideolojik ve stratejik farklılaşmanın bulunduğunu kabul etmektedir. Öyleyse «TDGF içinde kalınabilir» demek yanlıştır. Bunu uzlaşmacılar diyebilir, ama Türkiye'nin sosyalist oluşumu açısından kuşağımızın yüklendiği büyük sorumluluğu bilen bizler diyemeyiz.

Bizlere bir de, TDGF ile gençlik örgütü konusunda benzer fikirlere sahipsiniz, ayrı örgütlenmenin anlamı yoktur, denebilir, Bunu parmak ayı gösterdiği zaman, budalalar aya değil parmağa bakar diye cevaplayabiliriz.

Ayrıca dünya devrimci pratiği de davranışımızı doğrulayan örneklerle doludur. Mayıs 1917'de Petrograd'da işçi gençlerin, P. Shevtsov'un liderliğinde kurduğu «İşçi ve Işık» adlı örgüt Menşevikleri, Sosyal devrimcileri, Anarşistleri ve Bolşevikleri birleştirmişti. Ve aynen Sıtkı Coşkun'un yazısının «Ne Yapmalı» bölümünde, gençliği birleştirmek için önerdiği gibi, bu örgüt gruplar arası fikir farklarını asgariye indirecek birliği sağlamak için geniş bir eğitim programı uygulamıştı. Ancak örgütlenmenin çıkış noktası böyle şeyler olmayacağı için ve de farklı ideolojik ve stratejik görüşler bir örgütte toplanamayacağı için Bolşevik gençler Vasili Alekseev liderliğinde kısa süre sonra Petrograd Sosyalist Genç İşçiler Birliği'ni kurarak, Shevtsov'un grubundan ayrıldılar.

Bu nedenlerle, bölücülük suçlamasını kesinlikle reddederiz, bunu öne sürenleri uzlaşmacılıkla suçlarız. Gerekçemiz ideolojik ve stratejik ayrımdır.

2 — Fiili örgütlenmesi, eylemi itibariyle :

Eğer örgütler fikirleri doğrultusunda eylem yapmıyorlarsa, eylemlerini, önceden belirli hedefler koyarak, spontane hareketlerin, kendi dışında oluşan hareketlerin kuyruğuna yapışmadan yürütmüyorlarsa, o örgütler büyük ölçüde tabela örgütleri şekline dönüşürler. Bu doğrudur. Ama SGÖ ile ilgisi yoktur. SGÖ çok kısa bir zaman önce kurulmuş *olmasına rağmen içinde bulunduğu stratejik* aşamayı saptamış, uzak ve yakın taktik hedeflerini koymuş ve bu plân içinde önündeki ilk görevlerini yerine getirerek üst aşamalara yükselmeye başlamıştır. Kuruluş döneminin gerekleri yapıldıktan sonra ikili olarak eyleme geçmiştir. Bir yandan disiplinli ve akıllı bir çalışma ile önündeki ilk taktik dönem olan büyük kongreye yönelik görevlerini yerine getirirken, öte yandan ana eylem *alanı olan Türkiye proletaryasına yönelik* çalışmalara başlamıştır. Ve herşeyden önemlisi, yaptıklarını disiplinli, örgütlü olarak yapmaktadır.

Gerçekte, örgütlenmesi ve eylemi açısından TDGF tabela örgütü olmaya yönelmiştir. FKF'nin son döneminden başlayarak bu güne gelen çizgi içinde TDGF git gide örgütlülüğünü yitirmektedir. Türkiye çapında darmadağınıktır. Hiç bir kurulu işlememektedir. Bunun yanında gerçekleştireceği hedefler somut olarak belirlenmiş hiçbir sürekli eylem yürütmemekte, anlık olaylarla yetinmektedir.

TDGF'nin yaptığı hareketler de hiçbir şekilde disiplinli, yukarıdan aşağıya doğru süzülerek inen bir emir-kumanda zinciri içerisinde yapılan örgüt eylemleri değildir. Yapılan eylemleri büyük ölçüde son yılların öğrenci hareketleri içinde yetişen bir kaç öğrenci lideri çekmektedir.

Bitirirken bir noktaya daha değinelim. Ant'ın son sayılarında iyi niyetli bir çaba ile geliştirilen atılım, bazı kavramların içeriğinin gerektiğince genişliğine ortaya konmamış olması nedeniyle o kesimde yeni bir bulanıklık yaratmıştır. Örneğin, «Demokratik Halk İktidarı» kavramı, Doğu Avrupa ülkelerinde proletarya diktatörlüğü anlamına kullanılırken, Lenin'de, 1905'lerde amacı kapitalizmi geliştirmek olan «İşçi-köylü devrimci demokratik diktatoryasıdır,» Çin'de amacı bir süreç içinde kapitalizmi silmek olan «yeni demokrasi (/MDD/ iktidarıdır.» İşte bu bulanıklık içinde, eleştirdiğimiz yazı demokratik halk iktidarı ile MDD'yi özdeş sayan bir kafanın ürünüdür, İDEOLOJİSİ SAĞ OPORTÜNİZMDİR ÖNERİSİ UZLAŞMADIR.

Sosyalist devrimci gençler için ulaşılacak hedef, yürünecek yol bellidir.

YAŞASIN EMEKÇİ GENÇLİĞİN

SOSYALİZM İÇİN KAVGASI

YAŞASIN SOSYALİST DEVRİMİ

AMAÇLAYANLAR

---

1 — MAO TSE-TUNG : Selected Works, Volume II, THE ORİENTATİON OF YOUTH MOVEMENT, *4 May, 1939, s. 247.*

EMEK * Onbeş Günlük Sosyalist Gazete
Sahibi : Şaban ERİK * Yazı İşleri Müdürü
Asuman ERDOST * Yıl : 1 - Sayı : 23 - Fiyatı : 150 Kuruş - 16 Mart 1970

Yönetim Yeri : Süleyman Sırrı Sokak 2/8 Yenişehir / ANKARA - Tel 17 27 59 * P. K. 276 Bakanlıklar/ANKARA * Abone Şartları : 13 Sayı : 12,5 TL., 26 Sayı : 25,— TL., 52 Sayı : 50,— TL. İLAN : Santimi 25,— TL. Yayın ilânları yüzde 50 indirimlidir. Küçük yayın ilânları kelimesi 75 Kuruştur.

İstanbul Temsilciliği : S. Günay AKARSU Nuruosmaniye Cad. Benice Han - Cağaloğlu İstanbul * Telefon : 26 29 64 * İzmir Temsilciliği : Güner ELİÇİN, Akgerman Han 404 İZMİR * Tel : 24 986 * İstanbul Dağıtımı : Fuat BÜTE, Ankara Caddesi 8 İstanbul * Tel : 27 89 49 *
Dizgi ve Baskı : Baylan Basım ve Ciltevi